

23 Ambonezen in Nederland

137/13.1

GEMEENTEPOLITIE - VUGHT

23 AUG. 1952

ACD/14729

Telefoon 8555

AAN

KABINET

Uw kenmerk :

--

Uw brief van :

--

de Heer Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst te 's-GRAVENHAGE.-
Oms nummer:

B 9844-a.

VUGHT, 21 Augustus 1952.

Onderwerp: **Vergadering Afd. Vught
van de Bond van Oud-
Strijders.**

Ik heb de eer Uedelachtbare hiernevens ter fine van kennisgeving te doen toekomen een aan mij uitgebracht rapport insake een alhier op 30 Juli l.l. gehouden vergadering van de Afdeling Vught van de Bond van Oud-Strijders, aan de inhoud van welk rapport ik mij korthedshalve refereer noge veroorloven.

V.

Coll.:/

De Corpeschef van Gemeentepolitie,
De Hoofdinspecteur,

Bijlagen : 1.

RAPPORT

Onderwerp: Verslag van de op 30 Juli 1952 gehouden vergadering van de Bond van Oud Strijders.

Ondergetekende, , agent-rechercheur van gemeentepolitie te Vught, heeft de eer Uedelgestrengte het navolgende te rapporteren.

Op 30 Juli 1952 vond in café "Modern" aan het Marktveld te Vught, een contactavond plaats van de Nederlandse Bond Oud Strijders en Draggers van het Mobilisatiekruis, Afd. Vught, met de Ambonezen uit het woonoord Lunetten alhier. - - - - -

Vanwege de Bond van Oud Strijders waren tot bijwoning van deze vergadering uitgenodigd de Heren Generaal-Majoor b.d. , de Overste

en , respectievelijk Landelijk-voorzitter, Districts-voorzitter en Districts-secretaris van voornoemde Bond. Verder werd de vergadering bijgewoond door ongeveer een twintigtal leden van De Bond en ongeveer 300 Ambonezen. Zowel het bestuur van de Bond van Oud Strijders, als het bestuur van het C.R.A.M.S. was voltallig aanwezig, terwijl van Ambonese zijde bovendien aanwezig was de landelijk voorzitter van de C.R.A.M.S., de Ambonees Pelupesy, wonende te 's-Gravenhage.

Te omstreeks 20.00 uur werd de bijeenkomst geopend door de voorzitter van de afd. Vught, Mr.

Hij richtte zich op de eerste plaats tot de heren , en . Vervolgens sprak hij er zijn vreugde over uit dat het Hoofdbestuur van de Bond had toegestaan dat ook de Ambonezen tot De Bond

AAN:

de Heer Hoofdinspecteur-
Corpschef van Gemeentepolitie

te

VUGHT.

mochten toe treden. Hierna gaf hij het woord aan de Generaal-Majoor , die de doelstellingen van De Bond uiteen zou zetten. - - - - -

Nadat voornoemde Generaal had gememoreerd dat De Bond was ontstaan uit een fusie tussen de na de eerste Wereldoorlog opgerichte bond "Het Mobilisatiekruis" en de na de twee Wereldoorlog opgerichte "Bond van Oud Strijders", vertelde hij dat De Bond thans uit 70 afdelingen bestaat en ongeveer 10.000 leden telt. Als lid konden alleen te goeder naam en faam bekend staande vaderlanders toetreden. - - - - -

Hierna zette de Generaal de doelstellingen van De Bond uiteen, die o.m. inhielden het bevorderen van de kameraadschap; het behartigen van de geestelijke en materiele belangen, het eren van de gevallen en het ondersteunen van de nabestaanden. Vervolgens bracht hij hulde aan de Ambonese kameraden, die zich altijd de bloem van het Koninklijk Nederlands-Indisch leger hadden getoond en een voorbeeld waren van kameraadschap en trouw aan H.M. de Koningin. Hij juichte het van harte toe dat thans de mogelijkheid geopend was dat zij toe zouden kunnen treden tot de Bond van Oud Strijders. Hij gaf de afdelingen van De Bond de raad om het lidmaatschap van de Ambonessen te bevorderen en niet te veel op hun geldelijke bijdrage te rekenen. Hij wies echter op artikel 5 van de Statuten van De Bond, waarbij bepaald was dat De Bond zich niet op politiek terrein zou bewegen. - - - - -

Hierna werd het woord gevoerd door de Overste uit Eindhoven. Ook deze stelde de Ambonessen als voorbeeld van trouw aan H.M. de Koningin. Hij zei voorts dat de vergaderingen van De Bond over het algemeen slecht bezocht werden en daarom was hij zo verrast in Vught een volle zaal aan te treffen. Hij zocht de oorzaak hiervan in het programma dat de afdeling Vught door hun Ambonese kameraden was aangeboden. Hij gaf alle afdelingen in den lande de raad om overal waar woonzittingen gevestigd waren, avonden als thans in Vught geboden te organiseren. E.s.a. zou zeker de band tussen de Ambonessen en de leden van De Bond versterken. - - -

Hierna trad het Hawaiian ensemble "Honisoea Swin

gers" op, bestaande uit vijf Ambonese mannen en een Ambonese vrouw. Na enkele nummers gebracht te hebben, betrad de landelijk voorzitter van de C.R.A.M.S. het toneel, t.w. de Ambonnes Pelupesy. Deze zei dat hij vol goede hoop naar Vught was gespoerd, doch dat hij, na de woorden van de Voorzitter, de Generaal , erg teleurgesteld was. Hij vroeg zich af wat voor nut het voor de Ambonnesen had om toe te treden tot de Bond, als zij zich niet op politiek terrein mocht of zou bewegen. - - - - -

Hierna deelde hij mede dat men hem versocht had de bedoeling van de komende folklorische dansen uiteen te zetten. Als eerste dans kondigde hij dan aan de "Colonne Stok". Deze dans demonstreerde op welke wijze Ambon bevrijd zou worden. De dans werd in een strenge discipline uitgevoerd door een twintigtal jongens van elf tot 13 jaar, waarbij zij een stok als geweer lieten fungeren. - - - - -

Daarna werd door een twintigtal vrouwen de Manar Parisai (sierdans) uitgevoerd. Deze dans, aldus Pelupesy werd voorheen alleen gedaan, wanneer Ambon door hoge ambtenaren of regeringsvertegenwoordigers bezocht werd. Zo werd deze dans in 1948 uitgevoerd tijdens het bezoek van Prof. Romee aan Ambon, die na de dans gevraagd werd de belangen van de Ambonnesen bij de Nederlandse regering te verdedigen. Prof. Romee sprak hierop geantwoord hebben dat hij steeds voor de belangen van de Ambonnesen op de brees zou staan, doch deze zelfde mijnheer, zo zei Pelupesy, liet ons het eerste in de steek door de soevereiniteitsoverdracht te steunen. - - - - -

Tussen iedere volgende dans, zijnde de Gaba-Gaba dans en Tjakalele (krijgdans) voerde Pelupesy even het woord. O.m. werd nog door hem aangehaald dat men de Ambonnesen op Ambon alles afnam wat hen dierbaar was. Zo hadden de troepen van Soekarno in de stad Ambon een terrein van de gevallen opgericht monument, waarop o.a. vermeld stond "Door de Eeuwige trouw", geheel vernield; de grootste kerk op Ambon was afgebroken en zowel de Engelse bommen als granaten uit de kanonnen van Nederlandse oorlogsbodems hebben de aarde omwoeld van het Ambonnes erekerkhof op Ambon. - - - - -

Verder herinnerde hij de aanwezigen er aan dat niet alleen de Ambonnes soldaten hun Koningin trouw ge-

diend hadden en hun offer hadden gebracht, doch dat ook de burgers hun Koningin trouw waren gebleven. 12.000 slachtoffers waren de tol die de bezetting vroeg, hetgeen op een bevolking van nog geen half miljoen een percentage oplevert zoals weinig landen die hebben opgebracht.

Nadat voornoemd Hawsian-ensemble nog een drietal nummers had gebracht, werd de avond gesloten met een dankwoord door de Generaal . - - - - -

De vergadering had een rustig verloop. Van enig strafbaar feit is mij niet gebleken. - - - - -

Nog wordt opgemerkt dat eerder genoemde Pelupesey, een oud-hoofdonderwijzer is, die zeer welbespraakt is en kennelijk zeer veel invloed heeft op de Ambonessen.

Waarvan door mij is opgemaakt dit rapport, getekend en gesloten te Vught op 5 Augustus 1952.

De agent-rechercheur,

Betreft:
Onderzoek naar gedragingen
Ambonnezen.

DAT. 8 MEI 1954

Ik heb de eer U te berichten, dat ~~door personeel van de Kon.Marechaussee op 27-4-54 is gerapporteerd over een Ambonnees, die bij een uniformkleermaker te Assen prijsopgaaf had gevraagd voor de aanmaak van uniformen.~~

Onder meer is het volgende gerapporteerd.

"Vanaf begin Maart 1954 tot omstreeks 15 April 1954 is een Ambonnees ongeveer 6 maal bij bedoelde kleermaker geweest. Hij kwam meestal op een Maandag. De naam van de Ambonnees is niet bekend. Eénmaal heeft hij zijn naam opgegeven, maar de kleermaker weet zich de naam niet meer te herinneren.

Het lag in zijn voornemen om uniformen te bestellen en daartoe heeft hij monsters stof meegekregen en is door hem prijsopgaaf gevraagd. Hij wenste uniformen van een bruine kleur die geschikt zijn voor de tropen. Wanneer hem gevraagd werd naar het aantal uniformen dat hij nodig had, draaide hij daar steeds om heen en gaf geen antwoord.

De Ambonnees heeft gevraagd of er knopen op de uniformen geleverd konden worden, die voorzien waren van een adelaar. Hem was getoond een knoop van de L.S.K. (voorzien van een meeuw en kroon), maar hij wenste geen kroon op de knopen.

Bij de uniformen wilde hij petten hebben van bruine kleur met gladde klep, terwijl hij ook nog informeerde naar epauletten voor een pijperkorps, voor 32 of 36 man. De kosten hiervan waren ongeveer f.10,00 per paar.

Door de betrokken Ambonnees werd niets besteld. Wel werd door hem gekocht:

2 gouden sterren; 12 zilveren sterren; 2 of 4 balkjes voor een Hoofdofficier en 1 baton.

Op 24-4-54 zou de Ambonnees terugkomen, maar op 5-5-54 was hij er nog niet geweest. De kleermaker verwacht dat hij terugkomt."

Het onderzoek naar vorenstaande is door de Kon.Marechaussee aan mij overgedragen.

Uit een nader ingesteld onderzoek is het volgende gebleken.

"In het woonoord "Schattenberg", gem. Westerbork, hebben de Ambonnezen een fluitorkest van ongeveer 36 man.

Er is prijsopgaaf gevraagd van uniformen voor de leden van dit orkest. Aan een beambte in "Schattenberg" is in verband hiermede een monster stof getoond, van dezelfde kleur en kwaliteit als door bovenbedoelde kleermaker was verstrekt. Deze uniformen kwamen veel te duur, want alleen de uitmonstering zou reeds ongeveer f.300,- kosten. (Hiermede zal bedoeld zijn plm. 36 paar epauletten van ongeveer f.10,- per paar).

Thans zullen de leden van het orkest een uniform krijgen van donkerblauwe kleur (battle dress, oude marineuniformen) welke door het Commissariaat voor Ambonnezenzorg beschikbaar worden gesteld. Deze uniformen zullen in "Schattenberg" iets worden gewijzigd, terwijl de versiering door de Kampraad zal worden betaald.

Voorwat betreft het kopen van de sterren wordt opgemerkt, dat een groep Ambonnezen uit "Schattenberg" op 29-4-54 te 's-Gravenhage een stuk heeft opgevoerd, waarin o.m. tot uitdrukking werd gebracht de 3 eeuwen beschaving die de Ambonnezen hebben genoten.

In dit stuk traden personen op die in uniform waren gestoken. Onder anderen was daarbij een Kolonel. Naar alle waarschijnlijkheid zijn de gekochte sterren etc. gebruikt voor het stuk, dat in Den Haag is opgevoerd.

Uit het ingestelde onderzoek is niet gebleken, dat de Ambonnezen enige ongeoorloofde handeling wálden plegen.

Mocht mij in de toekomst iets bekend worden, waardoor een andere zienswijze zou worden gewettigd, dan zal ik U nader berichten.

Over vorenstaande is met geen enkele Ambonnees contact opgenomen."

Einde.

Renkum

NO. 343 804
DATE - 5 JUNI 1956
Code No. 713-1. 6.4

Hierbij heb ik de eer U te berichten, dat vijftig Ambonezen, werkzaam bij de N.V. Verenigde Nederlandse Rubberfabrieken te Heveadorp, gemeente Renkum, aangesloten bij de B.P.R.M.S. en verblijvende in de woonkampen Elst en Haalderen, van 14 tot en met 19 mei 1956 hebben gestaakt. -----
Een en ander in verband met de door de minister van sociale zaken vastgestelde regeling betreffende zelfverzorging in hun woonkampen.-----
Het is niet gebleken, dat door een of andere extremistische groepering werd geagiteerd.-----
De staking had een rustig verloop en er hebben zich geen onregelmatigheden voorgedaan.-----
Einde.

RAPPORT VAN E.

AAN HB-HC (CAW)

No. 41630

Betr: Eventuele onwettige acties als reactie op de rechtsgang in Indonesië, t.o.v. Nederlandse arrestanten.

Typ: E.

13 JUNI 1956

09.713.108.14
11.109.1

Van een bron,

werd d.d. 22.5.'56

het volgende medegedeeld.

Van personen, die zelf Ambonnees zijn en in nauw contact staan met bestuurs leden van de Ambonnesse organisatie's de B.P.R.M.S., CRAMS, Bond ex KNIL en de groep Wairata welke laatste de terugkeer naar Indonesië wenst, werd vernomen, dat de genoemde groeperingen beslist geen enkele actie zullen ondernemen die onwettig is en gericht is tegen wie of wat dan ook.

Zij zullen zich niet inlaten met de in Indonesië gevolgde rechtsgang t.o.v. Nederlandse arrestanten, omdat de Ambonnesse groeperingen het standpunt innemen dat de Ambonnees hier eigenlijk buiten staat en het geheel een aangelegenheid is die Nederland aangaat.

Wel zullen de Ambonnesse groeperingen gebruik maken van de beschikbare gegevens over de rechtsgang in Indonesië (vooral de zaak Jungschlaeger) door hiervan melding te maken in hun verschillende organen, zoals het blaadje Mena-Moeria, om hierdoor te wijzen op de onrechtvaardige toestanden in Indonesië en hierbij te wijzen op de volgens hun onrechtmatige daad van de bezetting van Ambon door Indonesische troepen. Hierbij zullen ze niet schromen zowel de Republikeinse houding als die der Nederlandse te laken.

Het doel is de Nederlandse en internationale publieke opinie voor hun standpunt te winnen. De besturen van de verschillende Ambonnesse groeperingen beseffen dat ze veel goed will zullen verliezen wanneer ze over zouden gaan tot onwettige actie's of daden van agressie tegen wie dan ook gericht. Deze besturen zullen zich hier dan ook niet toe lenen.

Mogelijke aanslagen op Nederlanders of in Nederland verblijf houdende Indonesiers zijn dan ook niet te verwachten. De verschillende besturen staan hier beslist afwijzend tegenover.

Wanneer een enkeling onder de Ambonnezen mogelijk plannen zou hebben in deze richting komt dit ongetwijfeld tijdig ter kennis van het bestuur van de groepering waartoe die bepaalde Ambonnees behoort. Dit bestuur zal dan zijn maatregelen treffen in samenwerking met de z.g.n. Kamp-raad dat uitvoering van het plan onmogelijk maakt.

No. 73 - B - '57. *Amsterdam 37625* 13 februari 1957.

Onderwerp : AMBONEZEN.-

Bijlagen :

d in PD 32977

5 FEB 1957

*273(713).01
273(713).1*

Gemeld wordt, dat er geldgebrek heerst bij de leiders van de Ambonezen in Nederland, d.w.z. geld, nodig voor het voortzetten van de strijd voor een "vrij Ambon".

Zo heeft de bekende Johan Alvarez ~~MANUSAMA~~ (17-8-1910) een viertal personen in Amsterdam bereid gevonden een vereniging op te richten, waarin zullen worden opgenomen alle buiten kampverband levende Ambonezen in Amsterdam en omgeving.

Naam van deze vereniging is : "PERKUMPULAN KEPENTINGAN REPUBLIK MALUKU SELATAN DI AMSTERDAM DAN SEKITAR" (Vereniging tot steun aan de Republiek der Zuid Molukken ~~en~~ Amsterdam en Omgeving).

Doel is het inzamelen van geld ter voortzetting van de strijd voor een vrije republiek der Zuid-Molukken.

De nieuwe vereniging moet worden gezien als een voortzetting van de reeds eerder opgerichte en dezz. gesignaleerde "Perkumpulan Kepentingan R.M.S."

Dezer dagen werden gestencilde bekendmakingen van de oprichting van deze nieuwe vereniging aan belangstellenden (vnl. leden van het "Veteranen Legioen Nederland") toegezonden, vergezeld van een afschrift-schrijven van MANUSAMA.

GEMEENTEPOLITIE VUGHT

De Heer Hoofd van de Binnenlandse
Veiligheidsdienst *1001/284405*
te
's-GRAVENHAGE.-

DATE 10 APR 1957

273 (743) 1

Uw kenmerk: --

Uw brief van: --

Ons kenmerk:

Vught (Tel. 8555).

D *4263*

16 april 1957.

Onderwerp:

Herdenking stichting
Republiek Zuid-Molukken.

Ik heb de eer U te berichten dat door de vertegenwoordigers van de Republiek der Zuid-Molukken hier te lande besloten is de jaarlijkse herdenking van de uitroeping van genoemde republiek op 25 april 1950 dit jaar, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet op de gebruikelijke wijze in de Houtrusthallen te 's-Gravenhage te doen plaatsvinden.

Teneinde deze dag echter niet ongemerkt te doen voorbijgaan, is door het hoofdbestuur van de B.P.R.M.S. aan de kampraad van het Ambonezen-woonoord "Lunetten" alhier verzocht een feest- en ontvangstcommissie samen te stellen, belast met de voorbereiding van de festiviteiten voor die dag in eerdervermeld woonoord.

Van de andere in Nederland gevestigde woonoorden zullen deputaties naar Vught worden afgevaardigd. De verwachting bestaat dat de genodigden met ca. 20 autobussen zullen worden aangevoerd. Omtrent het programma voor de 25e april a.s. is tot heden niets definitiefs bekend geworden.

V.

De Hoofdinspecteur van politie,

Coll.: *3*

Bijlagen: --

Onderwerp : AMBONEZEN.-

Alhoewel de regering van de RMS in Nederland te kennen heeft gegeven, dat van Ambonese zijde de herdenking van de proclamatie van de RMS (24 april) dit jaar niet zal worden gevierd, werd van de zijde van het "Veteranen Legioen Nederland" en van de stichting "Door de Eeuwen Trouw" een "grootse Ambon-bijeenkomst" georganiseerd op 25 april 1957 in de Dierentuin te Den Haag.

Als sprekers zouden op deze bijeenkomst optreden : Prof. Dr. Gerbrandy - Ds. en de voorzitte van D.d.E.T. :

De hoofdbesturen van de CRAMS en PNMS zijn door de ~~RR~~ BPRMS-kampraad van het woonoord Lunetten te Vught uitgenodigd om op 25 april 1957 de herdenking van de proclamatie van de RMS in genoemd woonoord te willen bijwonen.

Aan deze herdenking zal in Lunetten een parade worden verhanden.

Beide hoofdbesturen zullen na afloop van de herdenking in Vught nog de bijeenkomst in de Haagse Dierentuin bijwonen. Einde.

Verbinding No. 12.

26 oktober 1957.

Doss. 170/142.

Onderwerp: Ambonese Aangelegenheden.

ACDI 425511
Dupl. _____
DAT. - 2 NOV. 1957
Bijl. _____

423158

Ten verfolge op dezerzijds schrijven Doss, 170/142 d.d. 15-10-1957 wordt medegedeeld, dat het volgende werd vernomen.

Op de te Utrecht op 19 oktober 1957 door Ir. Johan Alvarez MANUSAMA (17-8-1910, bekend) belegde bijeenkomsten waren, met uitzondering van de vertegenwoordigers van de "Crams" onder leiding van Lucas POLHAUPESSY en de "Bond van ex-Knil op weg naar huis" ongeveer 80 personen als vertegenwoordigers van de overige Ambonese groeperingen aanwezig.

Na een uiteenzetting van MANUSAMA werd na langdure discussie in principe besloten tot de vorming van een "Nationale Raad".

Door de leiders van de verschillende groeperingen zal in samenwerking met MANUSAMA dit plan verder worden uitgewerkt.

Ook het "Nationale front" heeft besloten zijn medewerking aan de vorming van een "Nationale Raad" te verlenen.

EINDE.

Verbinding No. 12.

15 oktober 1957.

Doss. 170/142.

Onderwerp: Ambonese Aangelegenheden.

Hierbij wordt medegedeeld dat het
volgende werd vernomen:

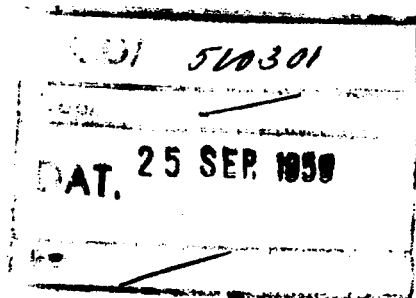
Door Ir. Johan Alvarez MANUSAMA, geb. 17-8-1910, bekend, wonende te Rotterdam, wordt op zaterdag 19 oktober 1957 van 14.30 uur tot 18.00 uur in "Trianon", gelegen aan de Oude Gracht te Utrecht een bijeenkomst belegd, waarvoor hij Ambonezen van alle groeperingen heeft uitgenodigd.

Het doel van de bijeenkomst is het houden van een bespreking over de vorming van een Nationale Raad. Deze National Raad moet de K.N.S.-leiders in Nederland bijstaan en van advies dienen.

Uit het bovenstaande bericht blijkt dat MANUSAMA wil proberen alle groeperingen van Ambonezen bij elkaar te brengen.

AGDI 423158
DAT. 17 OKT. 1957
Bijl.

EINDE. /

R A P P O R T V A N K / C H .

No. : 1966.

Onderwerp : Ambonnezen op Backershagen.

Van werd op 9-9-1959 vernomen dat de feestelijke bijeenkomst ter gelegenheid van het 14-jarig bestaan der Republiek Indonesia, die op 17 augustus j.l. op het landgoed "Backershagen" te Wassenaar werd gehouden, door 800 à 900 personen, inclusief de diverse functionarissen van de Indonesische Vertegenwoordiging, werd bijgewoond. Onder hen bevonden zich ruim 600 Ambonnezen, die uit diverse streken van Nederland naar Den Haag waren gekomen. Waargenomen werden groepen Ambonnezen uit Vught, Arnhem, Woerden, Zwolle, Schattenberg, Zeeland en Maastricht.

Bij iedere groep bevond zich een eigen "veiligheidsman", die tot taak had te voorkomen dat mensen van de B.P.R.M.S. of Crams zouden infiltreren om pro-R.M.S. of pro-Nederlandse actie te voeren.

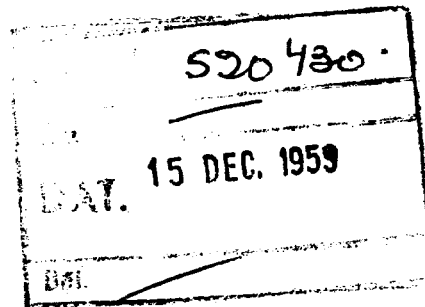
~~Van officiële Nederlandse zijde werd niet de minste belangstelling getoond~~

Het betrekkelijk groot aantal bezoekers kan niet worden beschouwd als een bewijs van het welslagen van het feest. Het tegendeel was het geval, hetgeen wordt geweten aan het feit, dat dit nu niet door of vanwege de Indonesische Vertegenwoordiging, doch door de Indonesische gemeenschap moest worden georganiseerd. De medewerking van de zijde der Vertegenwoordiging bepaalde zich tot de ter beschikkingstelling van de tuinen en keukens van "Backershagen".

hield een korte, weinig zeggende toespraak waarin hij t.a.v. Nieuw-Guinea zeide, dat zolang de strijd om dit gebiedsdeel voortduurt de Indonesische gemeenschap bereid moet zijn financiële offers te brengen.

18-9-1959.

R A P P O R T V A N K C H .

No. : 2237.

Onderwerp : Ambonese aangelegenheden.

Van werd op 28.11.1959 vernomen, dat, voorzover bekend, in Nederland tot heden ongeveer 152 gemengde huwelijken plaats vonden in de Nederlandse en Amboneze bevolkingsgroepen, de meeste tussen Ambonese meisjes en Hollandse jongens.

De meeste Ambonese ouders h.t.l. sporen hun kinderen aan lid te worden van de Zuid-Molukse Kerk, daar in hen de gedachte leeft op den duur naar Ambon terug te keren zodra dit land vrij en onafhankelijk zal zijn en zij veronderstellen dat vrijwel alle Ambonezen op de wereld bij deze Kerk zijn aangesloten.

Echter voelt de Ambonese jeugd hier weinig voor, wil in deze zijn eigen weg volgen en zoekt aansluiting bij de Nederlandse Hervormde Kerk, hetgeen tussen ouders en kinderen meestal aanleiding tot moeilijkheden geeft. Gebleken is dan ook, dat h.t.l. slechts 253 Ambonezen, meest ouderen, bij de Zuid-Molukse Kerk zijn aangesloten.

Verder schijnt het dat vele Ambonezen zich uitgeven voor Indische gerepatrieerden en daardoor speculeren op de voorkomendheid en goedgeefsheid van het Nederlandse volk dat tussen beide bevolkingsgroepen geen verschil kent, zodat het bij herhaling is voorgekomen, dat giften, bestemd voor gerepatrieerden, in handen van de Ambonezen zijn terecht gekomen.

9.12.1959.

ACBI/537/21
DATA. 9 MEI 1960

R A P P O R T VAN K/CH.

No. : 2546

Betreft :

Van _____ werd op 6.4.'60 vernomen, dat een Ambonees uit Apeldoorn _____ heeft gezegd, dat de Ambonezen helemaal niet tegen SUKARNO zijn en dat hij wel naar Indonesië terug zou willen. Hij zeide echter niet naar Java te gaan, omdat hij daar zeker eerst in een kamp zou moeten. Volgens _____ zijn er vele Ambonezen in Nederland, die niet "senang" zijn met hun toestand. "De Nederlanders zijn nog imperialistisch en willen ons niet laten werken," zei hij.

25.4.'60.

1 622318

12 DEC. 1961

RAPPORT VAN K/CH.

No. : 3534

Betreft : Ambonezen in Nederland.

beweerde op 27 november j.l.

te hebben

vernomen dat vele leden van de BPRMS zich van deze organisatie losmaakten om naar Indonesië terug te gaan in de hoop bij aankomst aldaar naar Ambon te mogen doorreizen. Ook onder de leden van de Bond van ex-kNIL militairen waren 10 personen, die zich voor terugkeer naar Indonesië uitspraken, waarop later weer 6 zijn teruggekomen, zodat thans nog 4 overblijven, die zich te Leerdam bevinden. Zij waren daartoe aangespoord door die zich in het woonoord voor Ambonezen te Woerden bevindt en die nu kortgeleden een betrekking verkreeg bij het bureau voor de statistiek te Den Haag. Genoemde is voor Nederland vertegenwoordiger van de Partja Pantja Sila, afgekort PPS, ressorterende onder de Indon. Ambassade te Brussel, waarmee rechtstreeks in contact staat als bemiddelaar voor de terugkeer van de Ambonezen in Nederland naar Indonesië.

7.12.61

2

1	622455
L	
DAT. 13 DEC. 1961	
B	

RAPPORT VAN K/CH.

No. : 3542

Betreft : Ambonezen in Nederland.

Van werd het volgende vernomen.
De pro R.I.-Amboneze verenigingen G.N.I., PANTJASILA, P.P.S.-
Fenanlamber, SAAMI en PARKINDO hebben op een vergadering te
Utrecht gehouden op de 18e november j.l. besloten een over-
koepelend orgaan samen te stellen dat coördinerend zou werken
bij de verschillende te nemen maatregelen in verband met het
repatriëringsvraagstuk. Het orgaan is thans in zijn samen-
stelling door de Ambonezen erkend als de Badan Usaha So'al
Kepulangan. Als voorzitter treedt op

bijgestaan door
als penningmeester,
als secretaris.

en

als

commissarissen.

Hoewel laatstgenoemde met het eerstkomend transport naar Indo-
nesië zou vertrekken werd hij toch in het "bestuur" opgenomen
teneinde een vertegenwoordiger in Djakarta te hebben.

12.12.61

R

Verbinding: 95. *Delfzijl*

No.: 550/62.

Datum: 27 augustus 1962.

Onderwerp: Viering van de Onafhankelijkheidsdag van de Republiek Indonesië op vrijdag 17 augustus 1962, in de gemeente Delfzijl.

Datum van ontvangst bericht: 17 augustus 1962.

ACDI 654229
Dupl. /
DAT. 29 AUG. 1962
Bijl. /

Onderwerp: Viering van de Onafhankelijkheidsdag van de Republiek Indonesie, op vrijdag 17 augustus 1962, in de gemeente Delfzijl, door enige groepen Ambonnezen.

Op vrijdag 17 augustus 1962, werd te Farmsum, gemeente Delfzijl door enkele groepen Ambonnezen de onafhankelijkheid van de Republiek Indonesia gevierd.

In verband met de te verwachten onregelmatigheden tijdens deze viering, is dezerzijds omzichtig gesurveilleerd in de onmiddellijke omgeving van de wijk waarin de Ambonnezen woonachtig zijn.

Verwacht werden ongeveer 600 Ambonnezen uit verschillende woonoorden in Nederland, die de feestelijkheden in Farmsum zouden bijwonen. Naar schatting waren ongeveer 250 personen, allen Ambonnezen en afkomstig uit de woonoorden Farmsum, gemeente Delfzijl, Appingedam, Vaassen, Opheusden en Geesbrug aanwezig.

De feestdag werd geopend te plm. 9.15 uur, met een kerkdienst in de Ambonnezenkerk te Farmsum, waarbij ongeveer 150 bezoekers aanwezig waren. Voorganger in deze kerkdienst was de heer [ ] uit Golflinks. Einde van deze dienst te plm. 10.30 uur.

Te omstreeks 10.50 uur, werd aan een vlaggemast voor de Ambonnezenkerk de Indonesische vlag gehesen, waarbij door een fluitorkest het Indonesische volkslied werd gespeeld en door alle aanwezigen dit volkslied werd meegezongen. Na het hijsen van de vlag werd één minuut stilte in acht genomen voor de Indonesische gevallenen.

Vermeld kan worden, dat tijdens het hijsen van de Indonesische vlag en het zingen van het volkslied, enige vertegenwoordigers van het Indonesische persagentschap "ANTARA" aanwezig waren. Door deze personen werden enige interviews afgenomen en filmstrips gemaakt.

Na deze plechtigheid werd door de voorzitter van de feestcommissie, de heer [ ], wonende te Arnhem, een afschrift van de Onafhankelijkheidsproclamatie voorgelezen waarna door kinderen uit Golflinks enige Indonesische liederen werden gezongen.

Vervolgens werd een toespraak gehouden door de heer [ ]. Deze memoreerde in het kort de Indonesische Revolutie en uitte zijn grote dankbaarheid dat Nederlands Nieuw Guinea, thans deel gaat uit maken van Indonesië. Na de heer [ ], werd het woord gevoerd door de heer [ ]

[ ] in zijn hoedanigheid van voorzitter van de "Garakan Nusa Ina". (Beweging terugkeer naar het Moederland.) In grote lijnen kwam zijn rede overeen met de rede van de heer [ ]

De bijeenkomst voor de Ambonnezenkerk werd besloten met een samenzang van de kinderen uit Golflinks en Farmsum.

Daarna werden inverband met de slechte weersomstandigheden, kinderspelen gehouden in de recreatiezaal van de Ambonnezenkerk.

Te omstreeks 12.30 uur, werd er een gezamenlijke maaltijd gehouden, waarbij ongeveer een twintigtal personen, afkomstig uit bovengenoemde woonoorden, korte toespraken werden gehouden. Allen lieten in hun woorden uitkomen, dat zij blij waren dat de betrekkingen tussen Nederland en Indonesië nu zullen verbeteren, gezien de ontwikkelingen rond Nieuw Guinea.

Voor de bezoekers uit het woonoord Geesbrug, was het om 15.00 uur tijd om weer naar huis terug te keren, terwijl om 17.00 uur de bezoekers uit Vaassen, Opheusden en Appingedam naar hun woonoorden zijn vertrokken.

Na het vertrek van de gasten, werd door de Ambonnezen uit Farmsum gezamenlijk gegeten, terwijl omstreeks 20.00 uur een dansavond werd gehouden voor de bewoners van de woonwijk Farmsum, terwijl ook de Nederlandse inwoners van Farmsum vrije toegang hadden.

De muziek op deze dansavond werd verzorgd door een Ambonnees Hawaiianband. Het aantal Ambonnese bezoekers op de avond was ongeveer 25, terwijl er later op de avond nog ~~enige~~ enige in de buurt van de woonwijk woonachtige Nederlanders een bezoek brachten. De dansavond verliep in een opgewekte stemming en er werd geen wanklank gehoord.

Omstreeks 2.00 uur werd door de heer het dansfeest beëindigd.

Het geheel had een zeer rustig verloop, wat zeer mogelijk een gevolg is geweest, dat andersdenkenden zich niet in de onmiddellijke omgeving van de feestvierenden hebben opgehouden.

Vermeld kan worden, dat van de volgende, door Ambonnezen bewoonde woningen, de Indonesische vlag was uitgestoken n.m.l.

E I N D E .

27 augustus 1962.

RAPPORT VAN F.

No. : 3956

Betreft : Ambonezen in Nederland.

ACDI 662824
Dupl. _____
DAT. 7 NOV. 1962
Bijl. _____

zei dat de komst in Nederland van Ambonezen uit Nieuw-Guinea thans in volle gang is. Reeds zijn meer dan 200 Ambonezen, vrouwen en kinderen alsmede enkele Menadonezen, Boetonezen en Keiezen medege-rekend, htl. aangekomen. Hieronder zijn ook begrepen de destijds op Nieuw-Guinea uit Ceram aangekomen 3 militaire missies in totaal bestaande uit ca. 22 personen en de 35 vroegere verstekelingen, welke beide laatste groepen bij hun vertrek uit Nieuw-Guinea prioriteit verkregen. Het verkrijgen van toestemming om Nieuw-Guinea te verlaten loopt overigens heel vlot. Betrokkenen hoeven zich slechts te wenden tot één der beide vertegenwoordigers der RMS- aldaar, zijnde te Sorong en te Hol- landia. Zij verstrekken de Vertegenwoordiger der Nederl. Regering de nodige inlichtingen omtrent de antecedenten van betrokkenen, waarna deze hen vrijwel direct van een visum voorziet en hun plaats op boot of vliegtuig regelt. In Nederland worden betrokkenen bij aankomst ondergebracht in het opvangstcentrum te Wezep bij Zwolle, zijnde de Willem de Zwijgerkazerne.

Vandaaruit worden zij naar elders overgebracht, waarbij zo mogelijk rekening wordt gehouden met een onderbrenging in de omgeving van familie of goede vrienden, doch tevens met een toekomstige werkgelegenheid.

of inmiddels enig resultaat is be- reikt op de samenkomsten van verschillende Ambonese orga- nisaties om tot onderlinge eenheid te komen, antwoordde dat hierbij inderdaad wel enige vorderingen zijn ge- maakt, al zal het nog wel geruime tijd duren alvorens de verschillende partijen tot werkelijke eenheid zijn gebrach- Door de regelmatige samenkomsten van Vertegenwoordigers der verschillende organisaties, als regel eens per maand, is men bij de uitwisseling van gedachten echter stellig nader tot elkaar gekomen en, wat belangrijker is, ook meer vertrouwen in elkaar gaan stellen. Een begin tot onderlinge samenwerking bestaat er dan ook zeker, vooral nu definitief is vastgesteld, dat elke orga- nisatie zijn eigen zelfstandigheid zal blijven behouden, hetgeen ook juist is.

De volgende stap zal nu zijn om tot een federatie te komen en daarna om daaruit een advies-raad te vormen, welke tot taak heeft de RMS-leiding van voorlichting te dienen. Doch zover is het nog niet, daar inmiddels in enkele organisaties w.o. de Bond van ex-KNIL militairen enige onderlinge verdeeldheid is ontstaan, waardoor een vlotte bespreking der verschillende onderwerpen wordt bemoeilijkt.

Toch zijn de twee grootste tegenstanders van elkaar, nl. en MANUSAMA, het in zover met elkaar eens geworden, dat zij besloten de oude geschilpunten te laten rusten en, zij het dan ook onder vasthouding aan eigen principes, met elkaar samen te werken in het verkrijgen van eenheid onder alle htl. verblijvende Ambonezen, waarbij als uiteindelijk doel wordt gesteld van Nederland en de overige Wereld erkenning te bekomen van de wettigheid van het bestaan van de Republiek der Zuid-Molukken.

2.11.62

R A P P O R T VAN F.

No. : 4185

Betreft: Ambonezen in Nederland.

ACDI 680409
Dupl. _____
DAT. 8 APR. 1963
Byl. _____

Op 29.3.1963 werd het volgende vernomen.
In een groot aantal van de Ambonese woonoorden in Nederland zijn de laatste weken vergaderingen gehouden, n.a.v. het herstel van de diplomatieke betrekkingen tussen Nederland en Indonesië en de daardoor weer groter geworden kansen om naar Indonesië terug te keren.

Waar voorheen, wanneer op dergelijke vergaderingen de terugkeer naar Indonesië ter sprake kwam, de "pro"- en "anti"-groeperingen zó fel tegenover elkaar stonden dat men vaak slaags raakte, bleek dat op de laatstbedoelde vergaderingen niet meer het geval te zijn. Men bleef rustig; vooral de anti-terugkeer groepen.

De R.M.S.-leiders (Ir. J.A. MANUSAMA c.s.) vinden deze kalme verontrustend. Zij vrezen, dat talrijke volgelingen de zaak van de R.M.S. de rug zullen toedraaien, wanneer zij in de toekomst onder redelijke waarborgen naar Indonesië kunnen terugkeren.

De R.M.S.-leiding overweegt dan ook om een actie te beginnen om de gedachte aan de zaak en de strijd van de R.M.S. levendig te houden. MANUSAMA heeft uitgelaten, dat het enige winstpunt van het herstel der betrekkingen tussen Nederland en Indonesië was, dat het contact en de verbindingen met Dr. SOUMOKIL op Ceram nu wellicht gemakkelijker zullen worden.

De inhoud van het artikel in het "Algemeen Dagblad" van 19.2.63 meldende de overgave van SOUMOKIL aan de R.I., heeft de R.M.S.-leiding als een aperte leugen terzijde gelegd.

Niet alleen de aanhang van de R.M.S. maar ook die van de R.P.I. bezint zich op de mogelijkheid van terugkeer. Onder deze aanhangers van zijn stemmen opgegaan, die de terugkeer propageren met de motivering, dat dit nog geen capitulatie behoefde te betekenen. Immers kan de strijd voor de R.P.I. beter worden voortgezet vanuit Indonesië zelf dan vanuit het verre Nederland.

De mogelijkheid tot het verkrijgen van het Nederlandschap door Ambonezen, die gediend hebben in het voormalige KNIL (waarvan in de Nederlandse pers gewag wordt gemaakt) wordt door vele Ambonezen gezien als een wenk van de Nederlandse regering aan dié Ambonezen die niet voor deze "erkenning" in aanmerking komen, om naar Indonesië terug te keren. De ontstemming over deze (te verwachten) maatregel is vrij ernstig.

4.4.63.

RAPPORT VAN B.O./ID/GP origineel
~~duplikaat~~
AAN: HF Barneveld
No.: 17102

Betr.: organisatie:
aard:

Jaarlijkse demonstratie van de Ambonnezen op 24.4.64
te Den Haag.

AGD/	740306
Dupl.	—
DAT.	23 APR. 1964
Bijl.	—

De ID/GP Barneveld deelde mede te hebben vernomen,
dat tijdens de jaarlijkse demonstratie van de
Ambonnezen op 24.4.64 te Den Haag getracht zal wor-
den een petitie te overhandigen aan .

A. Klaag

(v)

F	ACDI	783626
	Dupl.	_____
	DATUM : 13 MEI 1965	
	Bijl.	_____

Verbinding: No. 12.

3 mei 1965.

Doss.: 333/1.

Onderwerp: Optocht en demonstratie van Pro-Indonesische Ambonezen.

Met toestemming van de Burgemeester van 's-Gravenhage werd op vrijdag 23 april 1965 te 's-Gravenhage door een groep Pro-Indonesische Ambonezen, behorende tot de "Bangsa Indonesia" een optocht en demonstratie gehouden.

De groep bestaande uit ongeveer 200 personen (jeugdige personen inbegrepen) stelde zich op het Malieveld op en marcheerde van hieruit naar perceel Plei 23, alwaar door een deputatie een petitie werd overhandigd op het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

De deelnemers, die 9 spandoeken met daarop aangebrachte, door de Burgemeester van 's-Gravenhage goed gekeurde leuzen met zich mee droegen, vervolgden hun vastgestelde route naar Tobias Asserlaan 8, alwaar vóór het gebouw van de Indonesische Ambassade halt werd gehouden.

Door dezelfde deputatie uit de groep werd aan de Indonesische Ambassadeur een petitie aangeboden. Het lag in het voornemen om ook aan de Ambassadeur van Groot-Brittannië een petitie aan te bieden, doch de Ambassadeur had te kennen gegeven dat hij geen petitie in ontvangst wenste te nemen.

Vóór het gebouw van de Indonesische Ambassade werd herhaaldelijk "Merdeka" (vrijheid) geroepen door de demonstranten. Dit geroep werd echter ook gestimuleerd door één der leden van het Ambassadepersoneel die telkens voor het raam verscheen, met een groot blad papier naar de demonstranten gericht, waarop met grote rode letters "Merdeka" was geschreven. Deze aanmoediging werd zoveel malen herhaald tot het Merdeka-geroep

tot een zekere climax kwam.

Toen de deputatie het Ambassadegebouw had verlaten, hield de leider voor de demonstranten nog in de Indonesische taal een toespraak van de volgende inhoud:

"Broeders en zusters, Zuidmolukkers die de Indonesische nationaliteit bezitten.

Wij hebben de petitie aan de Ambassadeur overhandigd en deze werd met veel waardering ontvangen. Wij, Indonesiërs uit de Zuid-Molukken, zullen onze strijd op basis van de revolutie voortzetten. Wij verklaren ons ten volle bereid om ons in te zetten, daar waar onze plicht ons roept."

Het aanheffen van spreekkoren en het houden van toespraken was in strijd met de vergunningsvoorwaarden.

Het doel van deze optocht en demonstratie was een reactie op de herdenkingsbijeenkomst van de anti-Indonesische R.M.S.-Ambonezen die op zaterdag 24 april 1965 zou worden gehouden. *de volgende dag*

Zonder verdere incidenten werd de optochtformatie op de Alexander Gogelweg ontbonden, waarna de deelnemers in gereedstaande autobussen huns weegs gingen.

EINDE.

AAN: CBF

No. : 3896

Betr.: Ambonense aangelegenheden

Bijl.:

Op 14-9-66 werd

F	ACDI 845449
	Dupl. _____
	DATUM 14 OKT. 1966
	Bijl. _____

het volgende vernomen

In Nederland verblijven ongeveer 25.000 ambo-
nezen, die over Nederland verspreid gevestigd zijn

Allen zijn in de respectievelijke Gemeenten van
inwoning in het bevolkingsregister opgenomen.
Aanvankelijk was de situatie zo, dat alle Ambonezen
vielen onder de zorg van CAZ en allen gehuisvest
waren in verscheidene woonoorden (kampen).
In eerste instantie werd er vanuit gegaan dat binnen
enkele jaren de politieke situatie Nederland/Indonesië
zich zo zou ontwikkelen dat de terugkeer van de Ambo-
nezen naar Ambon in enkele jaren verwezenlijkt kan
worden. Het bleek echter dat dit niet het geval was,
waardoor het C.A.Z. haar beleid wijzigde.

Immers, men begreep dat de Ambonezen in Nederland
zouden blijven en streefde er dus naar, dat metter-
tijd, de in Nederland verblijvende Ambonezen zouden
worden opgenomen in de Nederlandse samenleving.
Dit hield in dat bereikt moest worden dat de Ambo-
nezen moesten worden losgemaakt van de algehele
staatszorg en zouden moeten gaan leven als ieder
ander zelfstandig Nederlands ingezetene.

Geleidelijk aan heeft zich dit proces ontwikkeld
door allerlei maatregelen te nemen welke zijn samen
te vatten in:

- a. het zorgen voor normale behuizing (flats in woon-
wijken etc.)
- b. het geleidelijk intrekken van faciliteiten,
financiële steun etc.
- c. sluiten van woonoorden (kampen).

Gezegd kan worden dat het C.A.Z. in haar streven is
geslaagd.

Op een enkele uitzondering na, zijn de Ambonense
gezinnen op zich zelf staand; ook die, welke in de
kampen wonen.

Enkele kleine faciliteiten genieten zij nog; zoals
een kleine bijdrage in de huishuur en studiegeld voor
de kinderen.

In de bedoeling ligt echter dat ook deze faciliteiten
in één à twee jaar zullen verdwijnen.

Natuurlijk wordt een sociale uitkering verstrekt aan
hen die hiervoor in aanmerking komen.

Deze steunverlening is echter reeds gedelegeerd aan
de Gemeenten, waardoor ook op dit gebied de Ambonezen
een gelijke behandeling krijgen als alle Nederlandse
ingezetenen.

Bij het intrekken der faciliteiten zijn in het verleden vaak moeilijkheden geweest omdat de Amboneze leiders van het standpunt uitgingen dat Nederland gedane beloften niet na is gekomen, waardoor de Ambonees in een noodsituatie kwam. En dus vonden de Ambonezen dat Nederland de algehele verzorging van de Ambonees op zich diende te nemen. De houding van het C.A.Z. bleef evenwel konsekwent en het is thans zó, dat door de Ambonezen begrepen wordt dat de Nederlandse Regering haar plannen doorzet en derhalve de Ambonezen genoodzaakt zijn in Nederland te leven als ieder ander Nederlands ingezetene.

Politiek;

- Bij de in Nederland verblijvende Ambonezen is politiek gezien een scheidingslijn te trekken tussen
- a. zij die georiënteerd zijn op de Republiek Indonesia (pro R.I.)
  - b. Zij die een soeverein Zuid-Molukken voorstaan (anti R.I.)

Beide stromingen zijn verdeeld in kleinere groepen, elk onder een eigen leider. Lang niet altijd zijn deze groepen eensgezind. Onderlinge strubbelingen worden veroorzaakt door nuance verschil in de politieke opvattingen, persoonlijke wrijving tussen leiders, verschil van eilanden (c.q. streek) van geboorte en familieafstamming.

De pro-R.I. groep wordt geschat op een aantal van 15.000 personen (inclusief vrouwen en kinderen). De grootste concentratie hiervan bewoont de woonwijk Apeldoorn, gevolgd door de bewoners van het woonoord Wyldemerch bij Balk. Deze groep bestaat hoofdzakelijk uit Ambonezen die Mohammedaan zijn. De verscheidene Pro-R.I. groepen hebben zich min of meer verenigd onder leiding van de Ambonezen leider: (Apeldoorn) en zijn toegetreden tot de organisatie PERMAI-Gotong Rojong. Deze organisatie is op initiatief van de R.I.-vertegenwoordiging Den Haag in het leven geroepen met de bedoeling alle Indonesische groeperingen (en Indonesiërs) te bundelen. Voorzitter van de PERMAI is thans:

De voorstanders van een soeverein Zuid-Molukken (anti-R.I.) worden geschat op 15.000 personen. Dit zijn alleen de leden van de BPRMS; de CRAMS- en enkele kleinere groeperingen die nauw met elkaar samenwerken in de overkoepelende organisatie Badan Persatuan - (Rajat Maluku Selatan) onder voorzitterschap van domine METIARY (Assen).

De grootste en meest actieve concentraties van Ambonezen georganiseerd in de BP zijn ondergebracht in de woonwijk Assen, waar ook de weduwe SOUMOKIL is ondergebracht; in het woonoord IJsseloord waar de leiding heeft en in het woonoord Moordrecht waar ook een groot aantal jongere Ambonezen zijn gehuisvest die nogal aggressief zijn. Hoewel niet is gebleken dat sprake is van activiteit welke uitgaat van de Ambonese leiders valt op te merken dat een groot aantal van deze jongeren nogal militant zijn en druk oefenen in messenwerpen en karate vechtkunst.

Onder de bewoners van het woonoord IJsseloord werd een circa 50 personen tellende groep gevormd die bijzonder gedisciplineerd is en wordt aangeduid met "groep voor speciale diensten". Wat met deze speciale diensten bedoeld wordt is niet bekend.

Deze groep, uniform gekleed (enigszins afwijkend van het KNIL-uniform) liep dit jaar mee tijdens de jaarlijkse manifestatie ter gelegenheid van de uitroeping der Vrije Republiek Ambon (27 april).

DIVERSEN

De Ambonezen die niet duidelijk behoren tot de Pro-R.I. groep of de BP moeten gerekend worden tot diegene die

- a. in ieder geval anti SUKARNO zijn
- b. een vrij Zuid Molukken voorstaan en sommigen zelfs gemengd nemen met een autonoom Zuid Molukken.

Deze Ambonezen zijn ook weer verdeeld in verscheidene groepen

De BP groep en min of meer ook de laatste groep erkennen wijlen SOUMOKIL als hun grote leider en erkennen thans ook zijn opvolger MANUSAMA bijgestaan door LOKOLLO en NIKIJULUW. Uit dit driemanschap bestaat het zich noemende "Regering der Zuid-Molukse Republiek in ballingschap."

Noot: Deze "regering" onderhoudt nauwe relaties met "Door de Eeuwen Trouw" die gebaat is met de anti R.I.-houding van Ambonese zijde en daaruit munt tracht te slaan.

Dit is dan ook de reden dat de PERMAI-voorzitter bij een televisieuitzending verklaarde dat Door de Eeuwen Trouw in samenwerking met de BP-Ambonezen de betrekkingen tussen Nederland en Indonesië vertroebelen.

De groepen welke behoren tot de Anti-R.I. opvatting moeten beslist niet gezien worden als pro-Nederlands. Immers, het verwijt blijft dat met de Rondetafelconferentie geen rekening is gehouden met de wensen der minderheden (o.a. de Ambonezen) waardoor een soeverein Ambon niet tot stand is gekomen en zelfs ooglukkig is toegestaan dat Ambon werd opgenomen in de Eenheidsstaat Indonesië.

Wel vindt men onder de ouderen (meest oud-KNIL-militairen) een aanbankelijkheid t.o.v. het Oranje Huis.

Al met al kan niet gesteld worden dat één dezer organisaties en/of leiders (tot welke groep zij ook behoren) in politiek opzicht een gevaar vormen. Er zijn (nog?) geen aanwijzingen dat Ambonezen leiders al dan niet in georganiseerd verband acties zullen voeren of doen uitvoeren die de orde in de Nederlandse samenleving verstoren.

Tot nu toe zijn de ordeverstoringen en andere activiteiten toe te schrijven aan de daden van enigszins ontspoorde jongeren (nozems) of aan flink-doenerij van enkele jongeren onder de Ambonezen.

400/ 939540
Due
16 DEC. 1968
M.

RAPPORT VAN C

12 december 1968

AAN: CFO

No.: 7035

Betreft : Ambonezen-zorg in Nederland.

Bijl.:

Op 14-10-1968 werd
het navolgende vernomen.

- a. De Ambonezen^uzorg wordt behartigd door het Ministerie van C.R.M. dat hiervoor beschikt over twee bureau's; te weten:
1. Het Commissariaat Ambonezen Zorg (C.A.Z.).
Dit bureau verzorgt de materiële belangen zoals: huisvesting, financiën, financiering, repatriëring etc..
Dit bureau is in afwikkeling en zal per 1-1-1970 moeten zijn opgeheven.
Vanaf die datum zullen alle Ambonezen zijn ondergebracht in de verscheidene Gemeentelijke Administraties en hun noden op gemeentelijk niveau behartigd volgens de normen van de Bijstandwet.^{wrden}
Het hoofd van het C.A.Z. is de "Commissaris van Ambonese Zaken", de heer drs.
Adj. Commissaris is: de Heer
Secretaris: de heer
  2. Afdeling Ambonezen van de Directie Samenlevingsopbouw.
Dit bureau verzorgt de maatschappelijke en culturele belangen.
Aan het hoofd van dit bureau staat: ds.
Plv. hoofd: mr.

- b. Van de circa 30.000 Ambonezen in Nederland verblijven er nog 4711 personen in "woonoorden" (kampen) en 13 in verzorgings-centra.
In totaal bestaan nog 20 woonoorden.

De niet in woonoorden verblijvende Ambonezen verblijven in "woonwijken", verspreidt over vele plaatsen in Nederland, of wonen particulier in huurhuizen.

TS.

F

ACD/ 939 586
Due
16 DEC. 1968
No.

RAPPORT VAN C

12 december 1968

AAN: CFO

No.: 7037

Betreft : Uitvoering repatriering
Ambonezen in Nederland.

Op 14-10-1968 werd
het navolgende vernomen.

- a. De Ambonees die naar Indonesië wenst te repatriëren neemt contact op met de R.I.-Ambassade - Den Haag. Nadat de R.I.-Ambassade een groep repatrianten heeft samengesteld, doet zij hiervan opgave aan C.A.Z., die dan overgaat tot uitbetaling van de vastgestelde bedragen; gedeeltelijk aan de betrokkenen en gedeeltelijk aan de R.I.-Ambassade. Dit laatste bedrag wordt door de R.I.-Ambassade ten behoeve van betrokkene naar Indonesië overgemaakt.

NOOT: In Ambonese kringen doet het gerucht de ronde dat van dit bedrag een belangrijk deel aan de ambtelijke (R.I.) strijkstok blijft hangen.

- b. Alle kosten aan de repatriëring verbonden, worden door het Nederlandse Ministerie C.R.M. gedragen en komt globaal neer op f. 25.000,- per gemiddeld gezin (man, vrouw, 4 kinderen).

Dit bedrag wordt gevormd door de navolgende kosten en uitkeringen per persoon:

- 1e. aan betrokkene uit te betalen in Nederland;
7 maanden levensonderhoud à f. 2,56 per dag.
- 2e. (via R.I.-Ambassade, Den Haag) 5 maanden levens-
onderhoud à f. 2,56 per dag en eerste huisvesting
kosten in Indonesië, zijnde f. 3.000,- tot
f. 5.000,- (afhankelijk van gezinsgrootte).
- 3e. Overtochtkosten Nederland - Djakarta en scheeps
(vracht)lading, zijnde 10 kub.m. per persoon.
- 4e. Overige kosten (diversen(.
(alles in Nederl. courant).

- c. Ervaren werd, dat en (R.I.-
ambassade) belast met de repatriëring, zeer correct
de hun opgedragen taak vervullen; waarbij zij een goed
contact met het C.A.Z. onderhouden.
Eventueel nagelaten schulden van reeds gerepatrieerden
worden door de R.I.-Ambassade prompt voldaan. Dit ge-
schiedt uit de gelden die door C.A.Z. aan de Ambassade
wordt overgemaakt ten behoeve van de repatriant en ter
uitbetaling in Indonesië.

TS.

U

ACDI 939593
16 DEC. 1968

RAPPORT VAN C

12 december 1968.

AAN: CFO

No.: 7040

Betreft : Pro-R.I.-Ambonezen.

Op 14-10-1968 werd
het navolgende vernomen.

- a. In de loop der jaren ontwikkelde zich in de Ambonese gemeenschap in Nederland een zogenaamde pro-Indonesië groep; zijnde Ambonezen die zich distancieren van de R.M.S. omdat zij op korte termijn wensen terug te keren naar de Molukken, zonder hieraan politieke voorwaarden te verbinden. Deze groep telt thans circa 3000 personen. Inmiddels zijn van deze pro-R.I.-groep in de loop der jaren 1415 personen reeds gerepatriëerd; te weten:

1952 - 1964	926 personen
1967	14 personen
1968	475 personen

Hier dient worden bijgeteld 126 personen die in oktober 1968 zullen vertrekken.

- b. De repatriëring is nog gaande; gestimuleerd door het destijds tot stand gekomen overleg en gemaakte afspraak tussen minister LUNS en zijn (toenmalige) Indonesische ambtgenoot SOEBANDRIO.

De uitvoering van de repatriëring werd (aan de hand van de gemaakte afspraken) gedelegeerd aan de R.I.-Ambassade, Den Haag, waar de le secretaris en de screening -officier belast zijn met de werkzaamheden hieraan verbonden.

Deze behelzen in hoofdzaak:

1. screening (de R.I. behoudt zich het recht voor, te bepalen wie naar Indonesië terug mag).
2. Voorlichting.
3. Passage; boeking; wijze van vervoer.
4. Overmaking van gelden (die door de Nederlandse Regering ter beschikking worden gesteld ten behoeve van de opvang in Indonesië van repatriant.

- c. Deze pro-R.I.-groep werd aanvankelijk geleid door de Ambonees M. PATIPEILUHU en was aangesloten bij de Indonesische overkoepelings organisatie PERMAI, die op initiatief van de R.I.-Ambassade tot stand kwam en tot doel heeft "samenbundeling van Indonesiërs in Nederland en het vormen van een hechte band van hen, middels verschillende activiteiten, onder meer op cultureel gebied".
- Het bureau van de PERMAI is gevestigd aan de R.I.-Ambassade, Tobias Asserlaan 8 te Den Haag.
- De organisatie is niet actief. De leider PATIPEILUHU speelde aanvankelijk als tussenpersoon c.q. woordvoerder van de aspirant repatrianten met de instantie die de repatriëring behartigde. Toen echter de R.I.-Ambassade met de uitvoering van de repatriëring belast werd is PATIPEILUHU door de R.I.-Ambassade opzij geschoven.
- Hierop werd de Ambonees
aangetrokken om
voorlichtingswerk te doen
onder de aspirant repatrianten.

TS.

F

AGD/94644)
20 DEC. 1968

RAPPORT VAN C.

17 december 1968

AAN : CFO
No. : 7068
Betreft : Ambonese aangelegenheden.

deelde deze mede, dat er momenteel bij de Ambassade van de Republiek Indonesia te 's-Gravenhage ca. 6000 Ambonezen zijn geregistreerd, waarvan de helft er de voorkeur aangeeft te repatriëren. Voor terugkeer op korte termijn, zouden 200 gezinnen (= 1500 zielen) zich hebben aangemeld. De overigen nemen een afwachtende houding aan en wensen van de Regering te Djakarta garanties, dat zij bij aankomst in Indonesie direct worden doorgezonden naar Ambon. Daar zij via kongsi's reeds e.e.a. inkochten zoals motoren en lichtagregaten, vrezen zij dat deze artikelen zullen worden gestolen indien zij enige tijd in Djakarta worden ondergebracht alvorens naar Ambon te worden getransporteerd. Zij zullen nu afwachten hoe het de Ambonezen zal vergaan die de spits moeten afbijten.

TJ.

D. Haag

F	ACDI 941620
Doc.	
DATE	8 JAN. 1969
Op.	

Verbinding: No. 12.

3 januari 1969.

Agenda: No. 5232.

Betreft: demonstratie.

Op 27 december 1968 werd een demonstratie gehouden door de Centrale Jongeren Organisatie van de Republiek Zuid-Molukken.

Voor het houden van deze demonstratie was door de Burgemeester van 's-Gravenhage vergunning verleend.

Te omstreeks 12.00 uur stelden ongeveer 300 Ambonezen in de leeftijd van 16 tot 30 jaar zich op, op de Boorlaan te 's-Gravenhage. Deze waren aangekomen met een vijftal autobussen en tientallen personenauto's uit alle delen van het land. In deze optochtformatie werden een vijftal Ambonese vlaggen en een viertal spandoeken meegevoerd.

Op deze spandoeken stonden in respectievelijk de Nederlands- Franse - en Engelse taal leuzen als "Vrijheid voor de Zuid-Molukken" en "The Right of the nations to freedom must be recognized" en dergelijke van dezelfde strekking.

Om ongeveer 12.30 uur kwam de formatie langs de voorgeschreven route aan bij het Plein 1813 no. 4, alwaar gevestigd is het Kabinet van de Minister-President. De demonstranten werden opgesteld op de rijweg voor dit perceel.

Ongeveer een half uur later arriveerde een deputatie van deze groep om een petitie aan te bieden aan de Minister-President. De deputatie bestaande uit 3 mannen en 3 vrouwen ging om 13.00 uur naar binnen en overhandigde aan Mr. (raadsadviseur van de Minister-President) de petitie.

Daarna ging de optochtformatie langs de voorgeschreven route terug naar de Boorlaan.

Zowel op de heen- als terugweg werden Ambonese liederen gezongen afgewisseld met "We shall overcome". Zo af en toe werden vuurwerk en rotjes afgestoken.

Omstreeks 13.45 uur was de optochtformatie teruggekomen aan de Boorlaan en werd de groep ontbonden, waarna met zijn aangewezen vervoermiddel huiswaarts keerde.

∠ ieder

De demonstratie had een rustig verloop. Van publieke zijde bestond weinig of geen belangstelling.

EINDE.

J. Sloag

ADP/956209
7 MEI 1969

Verbinding: No. 12.

1 mei 1969.

Doss.: No. 170/169.

Onderwerp: Herdenking 19-jarig verblijf van de Ambonezen in Nederland.

Op 25 april 1969 vond te 's-Gravenhage een manifestatie plaats ter gelegenheid van de 19e gedenk-dag van de proclamatie van de Republiek Zuid-Molukken.

De organisatie ging uit van de Badan Persatua Rajat Maluku Selatan (Eenheidslichaam van vrije Zuid-Molukkers).

De deelnemers, afkomstig uit geheel Nederland verzamelden zich om circa 10.00 uur op het Malieveld te 's-Gravenhage.

Na de komst van de regeringspersonen der Zuid Molukken, die op een podium hadden plaatsgenomen, werd de vlag van de R.M.S. gehesen, waarna door de president van de R.M.S. Johan A. MANUSAMA

een korte toespraak werd gehouden gedeeltelijk in het Nederlands, gedeeltelijk in het Maleis.

De plechtigheid op het Malieveld werd beëindigd met een defilé langs de R.M.S.-regeringspersonen door verschillende in oud K.N.I.L.-uniform gestoken groepen Zuid-Molukkers.

Voorafgegaan door een tamboers-korps en voorzien van spandoeken met opschriften, werd vanaf het Malieveld langs een tevoren vastgestelde route afgemarcheerd naar de Houtrusthallen, alhier.

Om omstreeks 14.15 uur ving aldaar een herdenkingsbijeenkomst plaats, welke werd bijgewoond door naar schatting 5000 personen, hoofdzakelijk Zuid-Molukkers.

Hier werd het vertonen van Zuid-Molukse folklore en het ten gehore brengen van Zuid-Molukse liederen door koren en samenzang, afgewisseld door het optreden van sprekers o.a.: voornoemde J.A. MANUSAMA,

lid hoofdbestuur Stichting "Door de Eeuwen Trouw",
lid hoofdbestuur Centrale Zuid-Molukse Jongeren en Pieter W. LOKOLLO,

De gehele manifestatie eindigde omstreeks 17.30 uur. Het geheel had een ordelijk verloop.

✓EINDE✓.

De Haag

F	ACDI 975213
Dupl.	_____
Datum:	24 OKT. 1969
Bijl.:	_____

Verbinding: No. 12.

10 oktober 1969.

Doss.: 170/171.

Onderwerp: Demonstratie Ambonezen.

Op donderdag 9 oktober 1969 vond te 's-Gravenhage een demonstratie plaats van Zuid-Molukkers (Ambonezen).

Om omstreeks 10.45 uur vertrok een groep demonstranten van ongeveer 550 personen in optochtformatie, spanddoeken met diverse leuzen en Zuid-Molukse vlaggen met zich meevoerende, vanaf het Malieveld langs een vooraf vastgestelde route naar het gebouw van de Amerikaanse Ambassade, Lange Voorhout 102.

Een delegatie van 5 personen trad het gebouw van de Amerikaanse Ambassade binnen, alwaar zij een petitie, bestemd voor de Amerikaanse Ambassadeur, overhandigde aan een lid van deze Ambassade.

Tijdens deze overhandiging werden door de voor het gebouw opgestelde deelnemers aan de demonstratie enkele volksliederen en Christelijke liederen gezongen.

De optocht werd vervolgens voortgezet om langs een tevoren vastgestelde route naar het Malieveld terug te keren.

Door enkele leiders van deze demonstratie werden hier de deelnemers toegesproken en werden zij gewezen op het doel van de demonstratie namelijk de aandacht te vestigen op het streven naar onafhankelijkheid voor de Zuid-Molukken. Op 9 oktober 1969 zal deze zaak in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aan de orde worden gesteld.

Vanaf deze dag, aldus één der woordvoerders, zullen wij steeds vooruitgang boeken en dichterbij ons uiteindelijke doel komen. De Zuid-Molukkers in Nederland werden opgewekt om door hun houding en gebruik van hun verstand daaraan mee te werken.

Om omstreeks 12.15 uur eindigde de demonstratie.

Er vonden geen incidenten plaats en de demonstratie had een zeer ordelijk verloop.

Het verzoek tot het houden van deze demonstratie ging uit van de "Regering in ballingschap der Republiek Zuid-Molukken", Ministerie Algemene Zaken, Postbus 2316 te 's-Gravenhage.

Tevens werd vernomen, dat op 18 oktober 1969 zich een groot aantal Ambonezen naar Schiphol zal begeven om de terugkerende delegatieleden naar de Verenigd Naties af te halen.

EINDE/

De Slag

ACDI/ 1.035047
Dupl. _____
11 JAN. 1971
_____

Verbinding: No. 12.

6 januari 1971.

Doss.: 170/176-23.

Onderwerp: Aanbieding petitie.

Bijlagen:

Op 4 januari 1971 te 11.00 uur heeft een gro
Zuid-Molukkers van circa 20 personen twee petitie
geboden aan de griffier van de Eerste Kamer der Staten
Generaal.

Deze personen, voor het merendeel ouderen
(ex-KNIL-militairen), waren per trein aan het station
Staatsspoor gekomen.

In het gebouw van de Eerste Kamer werden zij
te woord gestaan door Jhr. . Deze bood hun koffie
aan, waar dankbaar gebruik van werd gemaakt.

Om 11.40 uur vertrokken deze personen weer
naar het station Staatsspoor in afwachting van hun
trein. Buiten het gebouw werden exemplaren van deze pe
tities aan voorbijgangers uitgereikt.

Een exemplaar
bij dit schrijven gevoegd.

wordt

EINDE.

1.035047

SUARA AMBONNESE EX-K.N.I.L. MILITAIREN OVERGANG K.L.
DALAM PERDJALANAN PULANG KE-MALUKU

TERTJATAT dengan isi
petisi jang diterima.

Kehadapan;

Commissie dari Eerste Kamer
der Staten-Generaal,
di - Binnenhof 's-Gravenhage.

Nr. : 31/8/1970/W.NL.

Perihal: orang2 Ambon bekas KNIL mili-
ter, pemindahan kedalam K.L., (Mili-
taire Ambtenarenwet 1931 titel 1 artikel 1),
tidak mau tinggal lagi di-Belanda, melain-
kan mau pulang ke-Maluku.

Eerbeek, 4 jan. 1971,
Vondellaan 11.

Paduka Tuan2 Jth;

Sesuai dengan surat protest kami kepada Menteri Kehakiman PJM.
Prof.Dr. C. Polak, tertanggal 12 september 1970 nr. 31/8/1970/W.NL.,
jang mempunjai isi dan djiwa jang sama dengan "Partij Nasional Maluku
Selatan", maka oleh Tuan Ketua I. Amanupunjo, telah memberikan kepa-
da kami satu lembar dari salinan surat teladan Eerste Kamer der Sta-
ten-Generaal tertanggal 24 november 1970.

Dan dengan peridemikian, maka pada tanggal 19 december 1970,
telah diadakan rapat kilat untuk memalumkan kepada rajat mengenai isi
surat pemberitahuan itu.

Bahwa adapun dalam rapat pada waktu itu, rajat dengan penuh pe-
rasaan tjinta kepada bangsa dan tanah-air jang penuh dengan alam ke-
merdekaannya, serta mau lebih hari lebih insjaf terhadap kemerdekaan
djiwa dan ekonomi, dan tetap tinggal mendirikan suasana, dalam mana
kendilan dan penghargaan terhadap kewadjaban dan rasa tanggung dja-
wabnja Pemerintah Keradjaan Belanda, jang timbul dari perdjandjian,
dan lain-lain sumber hukum baik setjara National, maupun setjara In-
ternational itu tetap tinggal terpelihara.

Oleh karena itu, untuk memenuhi kemauan jang sungguh, tuntutan
dan desakan perasaan kebangsaan jang insjaf dari kemerdekaan jang di-
waris dari alam untuk memilih djalan jang benar itu tinggal memaksa-
kan diri, maka atas djalan ini, hendaklah dengan wadjah jang bersih,
wadjab djugalah kami menjotakan pendirian dan tuntutan serta permohon-
nan dari perkumpulan ini kepada Commissie sebagai berikut;

1. orang2 Ambon bekas KNIL militer pemindahan kedalam K.L. dari bang-
sa Maluku Selatan jang datang kenegeri Belanda ini, bukan oleh ka-
rena dengan kemauannya sendiri untuk mengetjap kemakmuran bangsa
Belanda, sesuai dengan keterangan Minister van CRM, jang dibenar-
kan oleh CAZ dalam pertemuan dengan Bestir Synode pada tanggal 11
juni 1969 di-'s-Gravenhage.
2. orang2 Ambon bekas KNIL militer pemindahan kedalam K.L. dari bangsa
Maluku Selatan, tidak mau lagi tinggal dinegeri Belanda untuk Pe-
merintah Keradjaan Belanda bertindak dalam politiknya guna dapat
merasa dirinja berdaulat, melainkan mau pulang ketanah-airnja di-
Maluku jang merdeka dan berdaulat.

KNIL militer pemindahan kedalam K.L. dari bangsa Maluku Selatan.

Oleh karena itu, peraturan2 urus diri-sendiri landjutan itu pada azasnja tidak mempunjai hak untuk ditepati, sesuai dengan keterangan Pemerintah Keradjaan Belanda dengan perantaran CAZ jang di-muat dalam madjalah Pertemuan bulan Januari 1962 untuk masjarakat ex-KNIL militer, dan laporan Tuan Ketua dari perkumpulan ini kepada CAZ dan Inspektornja pada tanggal 3 mei 1967, sebagai satu tanda bukti bahwa pendirian dan tuntutan kami dalam hal ini, bukan sebagai satu tjita-tjita jang kosong dan bohong, melainkan benar dan sutji.

4. kami merasa terkedjut, gandjil serta tidak setudjui terhadap keterangan CAZ dalam suratnja tertanggal 19 april 1967 nr. 08103, jang menjatakan bahwa orang2 Ambon bekas KNIL militer, telah di-berhentikan dari K.L. dalam tahun 1960, dalam mana kepada Koningin der Nederlanden, telah kami uraikan dalam surat kami tertanggal 10 juli 1967 nr. 20/KNIL.
5. sesuai dengan statement Republik Indonesia dalam perundingan pada tanggal 10 januari 1969 di-Tobias Asserlaan 's-Gravenhage, dan sesuai dengan surat2 protest dari "Partij Nasional Maluku Selatan", maka dalam hal ini kami tidak setudjui, bilamana Pemerintah Keradjaan Belanda dengan undang-undang hukumnja, menghukumkan 35 bangsa Maluku Selatan jang bersangkutan dengan kematiannja teman jang baik agent polisi J. Moolenaar pada tanggal 31 augustus 1970, (hari lahir Ratu Wilhelmina - Koningin der Nederlanden - almarhum), melainkan dalam rapat pada tanggal 19 dec. 1970, rajat bermohon dan menuntut supaja mereka dibebaskan.
6. tidak seharusnja bagi Pemerintah Keradjaan Belanda memberi bantuan kapal2 K.P.M. kepada Pemerintah Republik Indonesia untuk mengangkut tentaranja guna menjerang Republik Maluku Selatan, akan tetapi dengan berlaku demikian, maka itu menundjukkan bahwa Pemerintah Keradjaan Belanda dengan undang-undang hukumnja telah membunuh bangsa Maluku Selatan.
7. kami lebih bisa menerima kewadajiban dan keharusan itu sebagai alasan untuk membuang tenaga di-fabriek2 guna mengatur dan mengurus rumah tangga kami sendiri sebagai djuga bangsa belanda, akan tetapi kedatangan kami kenegeri belanda, bukan sebagai kuli2 kontrak, orang2 pelarian dan orang2 jang merantau dinegeri belanda untuk mentjahari penghidupan, melainkan orang2 Ambon bekas KNIL militer pemindahan kedalam K.L. dari bangsa Maluku Selatan, telah mempunjai kewadajiban dan keharusan jang tertentu untuk mengatur dan mengurus rumah tangganya sendiri sebagai djuga rajat belanda, sesuai dengan perdjandjian dan pengakuan jang dibuat oleh dan untuk orang2 Ambon bekas KNIL militer pemindahan kedalam K.L., seperti jang disebut pada punt 8 bahagian a, b dan c dari surat ini.

Oleh karena itu, kami mohon dengan hormat dan dengan sangat, supaja Commissie dapat memperhatikan dan dapat bertindak, agar supaja rumah tangga E. Maätita, J. Leiwakabessy jang berdiam di-Elst (Amb.w.o. Snodenhoek), jang sudah + 3 tahun tidak mendapat djaminan hidup setjara keuangan dari sociale dienst Kotapradja (B & W), jang oleh karena mereka dengan setia mau tinggal melihara perdjandjian dan pengakuan jang dibuat oleh dan untuk orang2 Ambon bekas KNIL militer pemindahan kedalam K.L, rumah tangga J.J. Hehakaja di-w.w. Moordrecht jang sudah mendjelang 2 tahun tidak mendapat djaminan hidup dari sociale dienst Kotapradja (B & W), dengan pendirian jang sama, kepada mereka diberikan tundjangan keuangan untuk menutup ongkos2 penghidupan rumah tangganya, dan kepada rumah tangga Ch.R. Hukom di-w.w. Eerbeek jang mendapat djaminan hidup setjara mengambil bahan makanan dari toko menurut kehendak sociale dienst (B & W), harus diubah untuk mendapat setjara keuangan.

perdjandjian dan pengakuan jang dibuat, oleh dan untuk orang2 Ambon bekas KNIL militer pemindahan kedalam K.L., berdasarkan kepada;

- a. sesuai dengan tertjapainja persetujuan kemauan antara Nederland dengan Republik Indonesia pada tanggal 14 juli 1950, dan persetujuan kemauan bersama Staatssecretaris van Oorlog, Minister voor Uniezaken dan Overzeese Rijksdelen tertanggal 19 dan 20 juli 1950, (Militaire Ambtenarenwet 1931 titel 1 artikel 1).
- b. sesuai dengan tertjapainja pengakuan Ratu Juliana, - Koningin der Nederlanden terhadap delegasi orang2 Ambon bekas KNIL militer pemindahan kedalam K.L., Pendeta A.Z. Sahetapy (almarhum) pada tanggal 26 december 1950 di-Binnenhof 's-Gravenhage.
- c. sesuai dengan malumat dari pengakuan Pemerintah Keradjaan Belanda dalam suratnja CNRI tertanggal 2 febr. 1951 nr. AC-363.,

sedangkan dalam sementara menunggu hak kebenaran dari kepulangan orang2 Ambon bekas KNIL militer pemindahan kedalam K.L. ke-tanah-airnja di-Maluku jang merdeka dan berdaulat, maka Pemerintah Keradjaan Belanda harus menjatakan dan mengatur atas dasar kebenaran serta keadilan, untuk diberikan hak-hak mereka setjara kemiliteran, misalnja;

1. hak penerimaan pensi~~on~~, berdasarkan kepada perdjandjian Konperensi Medja Bunder.
2. gadji-gadji setjara militer, dan hak jang terachir dari perdjandjian kemauan, seperti jang didjelaskan pada punt 8 bahagian a, b dan c dari surat ini.

Demikianlah tuntutan orang2 Ambon bekas KNIL militer pemindahan kedalam K.L. dari bangsa Maluku Selatan dalam rapat pada tanggal 19 december 1970, untuk memperoleh hak-kebenaran dari pada kewadajiban dan rasa tanggung djawabnja Pemerintah Keradjaan Belanda, baik setjara Pemerintah Seorang diri, maupun setjara satu anggota dari Perserikatan Bangsa-Bangsa.

Bahwa adapun satu lembar dari surat ini, dipersembahkan djuga kepada Perserikatan Bangsa-Bangsa bahagian urusan Hak-Hak Kemanusiaan di-New York, Geneve dan Hukum International di-'s-Gravenhage.

Lampiran; (statement Republik Indonesia pada tgl. 10 jan. 1969).

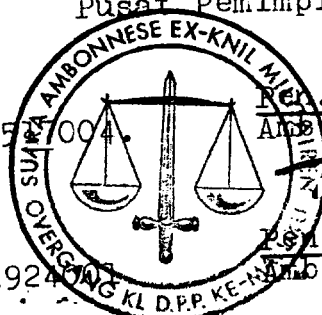
Dengan segala hormat,
a.n. Suara Ambonense ex-KNIL Militairen
Overgang K.L. dalam perdjalanann pulang
ke-Maluku,
Pusat Pemimpin,

Ketua, Ch.R. Hukom,
Amb.Sld.tkl.leg.nr.23157004.

Pes.I. F. Matulessy,
Amb.Kpl.leg.nr.222130001.

Wak.Ket. E. Sahuleka,
Amb.Sld.ekl.leg.nr.211924003.

Pes.II. A. Tapilaha,
Amb.Kpl.leg.nr.061714000.

F

ACD/	1041515
Dupl.	
Datum:	8 MAART 1971
Bijl.:	

RAPPORT VAN C

AAN : CFO

NR. : 11249

8-3-1971

BETR.: Controverse tussen Zuidmolukse kerken

Van ID-Zwolle werd op 15.2.71 het navolgende vernomen:

Er is een controverse tussen de Zuidmolukse kerken te Zwolle waaruit een zeer gespannen verhouding onderling is ontstaan.

E.e.a. is gebaseerd op het gebruik van het kerkgebouw.

F

1045098

RAPPORT VAN C

AAN : CFO

NR. : 11.452

8.4.1971

BETR.: Keiese bevolkingsgroep

Op 3.3.71 werd navolgende over de h.t.l. wonende Keiese bevolkingsgroep vernomen:

Omschrijving van de bevolkingsgroep:

De Keiezen h.t.l. van origine ex-KNIL en overwegend R.K., zijn als deelgroep woonachtig in een aantal plaatsen in Nederland.

Een minderheidsgroep aangesloten bij de GIM en GPMB bevindt zich in de Ambonezen woonwijken/oorden in Vaassen, Apeldoorn, Teuge, Assen e.d.

Volgens staat deze minderheidsgroepering een RMS voor.

Achtergronden van de distantie die deze Keiezen nemen van de RMS

De historie was volgens een stelselmatige onderdrukking van de Keiees door de Ambonees, die in het voormalige Ned. Indië vrijwel alle openbare functies op de Kei-eilanden vervulde.

Het Ned. koloniale tijdperk was voor de Keiees een soort Ambonese kolonisatie.

schrijft het lage ontwikkelingspeil van de Keiees toe aan dit soort kolonisatie- en intimidatiesysteem.

Aanvangperiode van het leven in Nederland

In het voorjaar 1951 arriveren circa 3.000 ex-KNIL-militairen -Ambonezen en Keiezen- in Nederland en verenigen zich in het CRAMS.

Gemengd ondergebracht in verschillende woonoorden worden oude spanningen weer manifest.

In juli 1952 verbiedt een zekere -één der voor- mannen van de CRAMS- de Keiezen de relatie die de laatstgenoemden met de KVP hebben, te continueren.

Op 19.8.52 krijgt de toegenomen conflictsituatie haar climax, doordat wederom van betutteling van Ambonese zijde sprake is en de Keiezen uit het woonoord Vught verboden wordt aan een feestavond in Venlo deel te nemen.

Hier leidt een vechtpartij, waarbij een aantal Keiezen gewond raakt, tot een openlijke breuk tussen beide bevolkingsgroepen.

Omstreeks deze tijd bepalen de Ambonezen bovendien het RMS-territoire, waartoe zij tevens de Kei-eilanden rekenen.

Dit feit, voltrekt zich zonder inspraak van of overleg met de Keiezen; wederom een voor de Keiezen moeilijk te vertere kwestie.

Standpunt-bepaling

Op grond van voornoemde feiten stelt , dat al zou de RMS te verwezenlijken zijn, het onaantrekkelijk is zich binnen RMS-verband te plaatsen. Bovendien acht hij de bestaansmogelijkheid van een RMS gering.

Uit berichten uit Indonesië is gebleken, dat de Ambonezen aldaar in het geheel geen behoefte hebben aan een RMS, omdat ook zij twijfelen aan de bestaansmogelijkheid hiervan. Angst voor statusverlies bij opgaan in Indon. verband ziet als reden van het vasthouden aan het RMS-ideaal.

Alternatieven voor de Keiese groepering

acht een onafhankelijk Kei een bij voorbaat onhaalbare en zelfs ongewenste zaak gezien het kleine aantal mensen, waaruit deze groep bestaat en hun lage ontwikkelingspeil. Zij hadden graag tot een onafhankelijk werkelijk Nw.Guinea willen behoren, zo dit zou zijn gerealiseerd.

ziet nu slechts twee alternatieven t.w. permanent verblijf in Nederland of terugkeer naar de Kei-eilanden en opgaan in het bestaande Indon. verband. Het laatste alternatief trekt hen het meest aan, doch de algemene leeftoestand op de Kei-eilanden is momenteel ongunstig; ziekten (veel lepra), armoede, werkloosheid en onderontwikkeling.

Een TV-reportage over uit Nederland naar Ambon teruggekeerd loog er in alle opzichten niet om.

Een uitweg: Het plan

Voor een realisering van een terugkeer naar de Kei-eilanden ziet voor zijn h.t.l. woonachtige landgenoten toch nog een "laatste kans", n.l. het plan .

Dit plan houdt in een 3 à 4-jarige opleidingsperiode voor circa 200 jonge mannen en vrouwen van de groep Keiezen, op

het kasteel Kervel in het Gelderse Hengelo.
Wanneer dit plan verwezenlijkt kan worden en de Nederlandse regering daarna desgevraagd bereid zou zijn in het kader van de ontwikkelingshulp materiële aankopen te financieren, dan ziet   in dit plan een zeer goede mogelijkheid tot terugkeer van een groot aantal Keiezen.
Indien laatstgenoemde voorwaarde niet vervuld kan worden, ziet   terugkeer als een zinloze zaak; een terugval in onderontwikkeldheid   , waartoe hij zijn mede-
werking niet zal verlenen.

F	1053377
Datum 23 JUNI 1971	
Bijl.:	

RAPPORT VAN C.

Aan : CFO

No. : 11.921

22.6.1971

Betr.: Zuid-Molukkers en HIROHITO.

Van werd op 1-6-1971 het
volgende vernomen.
Organisaties als Veteranen Legioen, Oud Strijders en comité
15 augustus benaderen Zuid-Molukse groeperingen om
deel te nemen aan demonstraties welke gericht zullen zijn
tegen het bezoek van keizer HIROHITO.
De regering MANUSAMA staat afwijzend tegenover deelname aan
deze demonstraties.

F

ACD/	1069852
Dupl.	_____
Datum:	19 NOV. 1971
Bijl.:	_____

RAPPORT VAN C.

AAN : CFO.

No. : 14.603 d.d. 19.11.71

Betreft : Eenheidspartij onder de Zuid-Molukkers.

Van _____ werd op
29 oktober 1971 het navolgende vernomen.

Teneinde te komen tot een eenheidspartij onder de Zuid-Molukkers h.t.l. is er op 23 oktober 1971 een bijeenkomst geweest in Boven Smilde.

Deze vergadering, bijeen geroepen door
leider van de radicale actiegroep R.M.S.-links,
had tot doel met de leiding van de commando's - en die van
de KPK in N.Nederland te spreken over de oprichting van
een eenheidspartij.

Volgens   waren alle aanwezigen vóór het door
                             vnd. gelanceerde voorstel t.w. één partij die
zich radicaal opstelt.
Er werd besloten op korte termijn de kleine organisaties
zoals CRAMS, KRPPPT, RPI enz. te benaderen.
Hierna zal elke organisatie worden verzocht vijf afgevaar-
digden aan te wijzen die dan onder voorzitterschap van
                             in onderhandeling zullen gaan met de regering
MANUSAMA en TAMAEËLA.

BEROEATWARIN verwacht in januari '72 de zaak rond te hebben

F

1069883
Datum: 19 NOV. 1971
Bijl.:

RAPPORT VAN C.

AAN : CFO.

No. : 14.625 d.d. 19.11.71

Betreft : Zuid-Molukse aangelegenheden.

Van _____ werd op
4 november 1971 het navolgende vernomen.

- De Provincie Groningen heeft besloten subsidi
te verlenen voor de sociale opvang van Zuid-Molukkers. Om
deze subsidie zo goed mogelijk tot haar recht te doen komen
heeft een aantal Molukse studenten een gespreksgroep gevorm
om de problemen van de Molukkers nader te beschouwen.
Hiertoe kwam de gespreksgroep in een voorbereidend gesprek
bijeën op 21 oktober 1971.

Op 12 november 1971 zal het 2e gesprek plaats hebben.

De studenten die tot deze gespreksgroep behoren zijn:

G. P. J. Stouvenberg

ACDI	1069932
Dupl.	_____
Datum:	19 NOV. 1971
Bijl.:	_____

Verbinding : No. 12.

18 november 1971.

Doss.: No. 13/925-1.

Onderwerp : Bedreiging ten aanzien van de Canadese Ambassade.

Op woensdag 17 november 1971 te 10.00 uur deelde mej. _____, werkzaam in de Canadese Ambassade aan de Sophialaan no. 7 te 's-Gravenhage, telefonisch aan de gemeentepolitie alhier mede, dat een onbekende man de Canadese Ambassade had opgebeld.

Bedoelde man gaf te kennen leider van een groep Ambonnezen te zijn en klaar te staan met 1000 man voor het nemen van represaille-maatregelen. Een en ander naar aanleiding van het feit dat een Ambonnees zou zijn uitgewezen uit Canada.

Meer bijzonderheden zijn niet bekend geworden.

EINDE.

F

ACDI	1.075606
Dupl.	_____
Datum:	10 JAN. 1972
Bijl.:	_____

RAPPORT VAN C.

Aan : CFO

No. : 14.992

10.1.72

Betr.: Molukken - Indonesië.

Een terzake goed geïnformeerde Nederlander, die een reis door Indonesië maakte en ook de Molukken bezocht, gaf als volgt zijn indrukken weer.

Wat Indonesië betreft, bestaat er geen R.M.S. probleem omdat het Molukse volksdeel in geen enkel opzicht streeft naar een soevereine Molukken.

Ook in de Molukken zelf blijkt dit zeer duidelijk.

Wel streeft men naar een grotere mate van autonomie.

Voor zover men de activiteiten van de Molukse groeperingen in Nederland kent of er van vernam vraagt men zich af met welk recht een handvol Molukkers die de Molukken en Indonesië de rug hebben toegekeerd, zich bijveren om te spreken "uit naam" van het Molukse volk.

Gesteld kan worden dat de Molukkers afwijzend staan tegenover de R.M.S.-activiteiten in Nederland en de leiders ook besluiten niet te accepteren.

Over het algemeen maakt de Molukker zich niet druk om politiek. Slechts een aantal intellectuelen en Molukse studenten zijn politiek actief maar streven (zoals gezegd) niet naar een soevereine Molukken.

Hun activiteit is gericht op verbetering van de omstandigheden in de Molukken zoals wegeaanleg, werkverschaffing, meer import-goederen, daling v.d. prijzen, etc.

Feitelijk dus verbetering van het levenspeil.

Dit nu is een kwestie die twee kanten heeft;

1e de centrale regering heeft geen z.g.n. opbouwgeden voor de Molukken en zal voorlopig niets kunnen doen om de situatie in de Molukken te verbeteren, omdat haar de middelen daartoe ontbreken;

2e van het Molukse volk zelf gaat niets uit; initiatieven worden niet genomen en men heeft gezapig voort in de omstandigheden waarin men verkeert, die gerekend naar de maatstaf die de Molukkers zelf aanleggen, redelijk goed te noemen is. Immers, zij stellen geen hoge eisen. Armoede of voedselgebrek zijn er niet omdat de zeeën en de eilanden een overvloed aan vis opleveren en het hoofd

voedsel (sago) in het wild (eveneens in overvloed) groeit. Hier komt nog bij dat vrijwel een ieder over een stuk land beschikt waar men kruidnagel en/of muskaat wordt verbouwd, welke producten een voldoende jaarinkomen waarborgen. Dit alles, aangevuld met de zeer actieve R.K.-missie, die de behoefte aan scholen en ziekenhuizen verzorgt, maakt dat de Molukker feitelijk geen dringende behoeften heeft en a.h.w. apatisch is.

Voor de centrale regering is dit een situatie die haar welgevallig is, omdat dit geen problemen geeft. Het is dan ook daarom, dat Djakarta geen belangstelling heeft voor repatriëring van Molukkers uit Nederland die, wanneer zij zich in de Molukken zouden vestigen, zich niet kunnen aanpassen en dit dan zeker problemen zal geven.

S
M

R

ACDI	1078058
Depl:	_____
Datum:	7 FEB. 1972
Bijl.:	_____

RAPPORT VAN C

AAN : CFO

Nr. : 15.206 d.d. 7.2.72

Betr.: RMS ongrijpbaar ideaal.

Van _____ werd op 18.1.72 vernomen dat een aantal Zuidmolukkers in N. Nederland het nut er niet meer van inziet om de strijd voor de bevrijding van de RMS financieel dan wel anderzins te steunen. Het uitblijven van concrete resultaten op het internationale politieke vlak heeft bij hen nl. de mening doen post vatten dat de RMS een ongrijpbaar ideaal is.

Aan het verzoek van het HB van de BPRMS om een extra bijdrag teneinde de dag van de proclamatie op 25 april a.s. op groot wijze te kunnen herdenken, is slechts door een klein aantal Zuidmolukkers gevolg gegeven.

In de groep van z.g. "afvalligen" zijn twee stromingen t.w. een groep die de voorkeur geeft aan terugkeer naar Indonesië terwijl de anderen zich gaan instellen op een permanent verblijf in Nederland en overwegen naturalisatie aan te vragen.

F

1079753

DATE	15 FEB 1972
BY	

RAPPORT VAN C

AAN : CFO.

No. : 15.250

14.2.1972

Betr.: Cultureel Centrum Molukken
te Alphen a/d. Rijn.

Van
het navolgende vernomen.

werd op 1-2-1972

Binnenkort wordt met subsidie van CRM (op instigatie van de BP) te Alphen a/d. Rijn het gebouw ter beschikking gesteld welk is bestemd als Moluks Cultureel Centrum.
zal bij de overdracht aanwezig zijn.

TS.

ACD

datum 24 FEB 1972

CO 1081030

F

RAPPORT VAN C.

AAN : CFO.

No. : 15.337

24.2.1972

Betr.: Molukkers te Oosterwolde.

Op 14-2-1972 werd van de heren: adj. en wmr.
(R.P.-Oosterwolde) het navolgende vernomen.

Te Oosterwolde zijn in een woonwijk 42 Molukse gezinnen gehuisvest. Volgens schatting bestaat de helft uit B.P.-aanhangers en de andere helft uit M.M.-aanhangers.

Onderling geeft dit geen problemen. Men accepteert elkaar en bij ongeregelheden trekken zij één lijn, gebonden door het gezamenlijk doel: de R.M.S.

Van de andere Molukkers wordt geen last ondervonden. Zij zijn in hun optreden gedisciplineerd en gematigd in hun eisen. De jeugd is hinderlijk. Zij gaat zich te buiten aan baldadigheid c.q. vernieling, criminaliteit en provocatie van burgers en politie. Het laatste jaar is hierin echter wel verbetering te constateren.

Toch is deze jeugd onrustig en agressief. Zij schermt ook met allerlei Black Panther kreten en draagt afbeeldingen van Black Panther en Black Power figuren op hun kleding en heeft hiermede betrekking hebbende affiche's in huis hangen.

Aangenomen kan worden, dat onder de jongeren veel steekwapens zijn en waarschijnlijk beschikt een aantal ook over een vuurwapen. Opmerkelijk is, dat vrijwel elke jongeling de vechtkunst karate beheerst.

Deze Molukse jeugd laat zich door niemand (ook niet uit eigen gemeenschap) leiden. Zij hebben los van de organisaties een soort van groep gevormd en gaan hun eigen gang.

De enige figuur die waarschijnlijk invloed op hen heeft is hun kerkelijke leider, ds. . Nu is dit niet gunstig omdat deze domine een fel R.M.S.-aanhanger is en hij de indruk wekt anti-westers te zijn ingesteld. Hij is goed bevriend met ds. METIARY die dikwijls bij hem op bezoek komt.

Gezien de samenstelling van de Molukse gemeenschap zijn er te Oosterwolde twee wijkraden. Voor de B.P. staat hiervan aan het hoofd . . . ; voor de M.M., . . .
Beide wijkraden hebben in feite geen enkele zin omdat zij door de jeugd worden overspeeld en dus geen zeggingskracht hebben. Zij houden oppervlakkig contact met de plaatselijke overheid.

ACD	
datum 1 FEBRUARI 1972	b —
	d —
CO 1081751	

RAPPORT VAN C

AAN : CFO

NR. : 15.386

1.3.1972

BETR. : Molukkers (Keiezen) te Zevenaar.

Op 11.2.72 werd van de heren adj. en wmr.
van de RP Zevenaar het navolgende vernomen.

Te Zevenaar verblijven in de woonwijk 50 Keiese gezinnen die voorzover bekend, niet politiek actief zijn en in ieder geval niet gericht zijn op de BP of de MM. Deze groep komt er dan ook openlijk voor uit, dat zij het niet eens zijn met de actie Wassenaar.

In politiek opzicht geeft de gemeenschap dan ook geen last. Op crimineel gebied (kleinere vergrijpen maar ook wel eens inbraak) baart de jeugd wel zorgen.

Spanningen tussen Keiese en de Nederlandse jeugd zijn er niet. Dit komt doordat beide groepen elkaar niet ontmoeten. Hoofdzakelijk komt dit, doordat de Keiezen geen aansluiting zoeken en dit ook niet willen.

ACD	
datum	5 APR. 1972 ^b _d
CO	1085793

RAPPORT VAN C.

Aan : CFO

No. : 15.637

Betr.: Herstel eenheid Molukse kerken in Nederland. 4.4.1972

Van werd op 20 maart 1972
een rondschrijven ontvangen dat verspreid wordt in de
Zuid-Molukse gemeenschap en waarin mededeling wordt gedaan
van de vorming van een lichaam, bestaande uit een aantal
predikanten, dat het taak heeft de eenheid van de Zuid-
Molukse kerken te bewerkstelligen.
Ondertekenaars zijn ds. S. METIARY, die optreedt als
voorzitter, en zes anderen

F

ACD	1.009 371	b	_____
datum	4 MEI 1972	d	_____
CO			

RAPPORT VAN C

4.5.72

AAN : CFO

NR. : 15.852

BETR.: Subsidie Molukse Kerken

Op 10.4.72 werd

het navolgende vernomen.

De door CRM verleende subsidie voor de kerken is ingetrokken waardoor de gelden tot instandhouding van deze kerken geheel door de Molukkers moet worden opgebracht.

Voor de gemeenschap te Wierden betekent dit dat door elke werkende persoon een extra bedrag van f 60,- per jaar aan de kerk moet worden afgedragen.

De Molukse Kerken overwegen actie te voeren tegen het CRM-besluit tot beëindiging van de subsidie.

R
ACD 1095714
datum 9 JUNI 1972 b —
d —
CO

RAPPORT VAN C.

Aan : CFO

No. : 16.163

8.6.1972

Betr.: Samenwerking Surinamers met Zuid-Molukkers.

Utrecht

Op 13-1-1972 werd via de ID's

het volgende

vernomen.

Met betrekking tot de samenwerking tussen Zuid-Molukkers en Surinamers op politiek gebied, deelde mede dat hem hiervan tot dusverre niets is gebleken.

vindt dit ook een zeer onlogische zaak. Naar zijn mening is de samenwerking onmogelijk omdat:

- a. dit politiek niet kan en
- b. dit ideologisch niet mogelijk is.

stelt dat in het verleden al eens is "gepeild" of er met de Surinamers viel samen te werken. Dit bleek toen al een absolute onmogelijkheid.

De Zuid-Molukker, aldus , kijkt in het algemeen neer op de Surinamer, omdat er naar de mening der Zuid-Molukkers, onder de Surinamers in Nederland te veel criminelen, souteneurs en prostituées voorkomen. Bovendien, zo vervolgt , stellen de Zuid-Molukkers tegen de Surinamers: "De vrijheid die wij vragen hebben jullie allang en jullie krijgen nog hulp van Nederland bovendien".

gelooft niet dat de Zuid-Molukker tegen het kapitalisme zullen gaan vechten. is van mening dat de Zuid-Molukkers in het algemeen bepaald niet anti-kapitalistisch zijn, integendeel.

De Zuid-Molukker staat per definitie "rechts" en niet "links" De Zuid-Molukkers, aldus , zullen met elke Indonesische groep samen willen werken tegen Indonesië, maar nimmer met Surinamers!

F

ACD	1094177	b	—
datum	12 JUN 1972	d	—
CO			

RAPPORT VAN C.

Aan : CFO

No. : 16.194

12.6.1972

Betr.: Organisatie van Ceramezen.

Van werd op 9-5-1972 vernomen dat men in Zuid-Molukse kringen doende is een niet politieke organisatie op te richten van uitsluitend Ceramezen. Deze organisatie zal zich bezig houden met hulpverlening aan landgenoten in Ceram. Tot de initiatiefnemers behoren:

B

ACD	1094288
datum	12 JUNI 1972
CO	b d

RAPPORT VAN C.

AAN : CFO.

No. : 16.186

12.6.1972

Betr.: Verhuizing Molukkers Vossenbosch-Wierden.

De Molukkers uit Vossenbosch hebben doen weten dat zij weigeren de hun toegewezen huizen te Almelo te betrekken indien zij niet zwart op wit de bevestiging hebben ontvangen dat in deze woonwijk ook een kerk wordt gebouwd en wel op zeer korte termijn.

TS.

ACD	1096254	b	—
datum	28 JUNI 1972	d	—
CO			

RAPPORT VAN C.

27 juni 1972.

Aan : CFO

No. : 16.326

Betr.: Congres te Zwolle op 22-7-1972.

Van werd het
navolgende vernomen.
Indien er op het congres, dat op 22-7-1972 door RMS-links t
Zwolle wordt georganiseerd overeenstemming wordt bereikt
over de eenheid, wil men nieuwe presidentsverkiezingen
houden.
Vóór deze verkiezing zullen J.A. MANUSAMA en
I.J. TAMAELA in de gelegenheid worden gesteld
om het door hen gevoerde beleid te verdedigen en de eventue
bereikte resultaten op het internationale politieke vlak
bekend te maken (een soort verkiezingscampagne).
In kringen van RMS-links verwacht men dat deze verkiezing
een verjonging van de "top" als resultaat zal hebben.
De oudere generatie (MANUSAMA-TAMAELA) is er niet in geslaa
haar politieke doelstellingen te verwezenlijken.
De jongere generatie wijdt dit aan het ontbreken van een
krachtig radicaal beleid.
De nieuwe "president" zal dan ook in de eerste plaats een
radicaler beleid, waarbij het geweld niet geschuwd moet
worden, dienen te voeren.
RMS-links heeft voorts te kennen gegeven dat zij na het
bereiken van de eenheid een naamsverandering van de Rep.
Maluku Selatan willen bewerkstelligen.
Zij zijn nl. voorstander van een Rep. Maluku Serikat
(Federale Rep. Maluku), waarvan behalve de Zuid-Molukken
ook nog de eilanden Ternate, Banda en het voormalige Ned.
Nieuw-Guinea deel zullen uitmaken.

R	ACD	1096909
	datum	4 JULI 1972 b / d /
	CO	

RAPPORT VAN C.

4 juli 1972.

Aan : CFO

No. : 16.392

Betr.: Molukse gemeenschap Nijverdal.

Op 12-6-1972 werd van de hr. , ID-Nijverdal, het navolgende vernomen.

Over het algemeen kan worden gezegd dat reeds geruime tijd een goede verstandhouding bestaat onder de Molukkers, waarbij ook geen spanningen bestaan als gevolg van het feit, dat zij behoren tot verschillende groeperingen.

De Molukse gemeenschap is verdeeld in de navolgende groeperingen, t.w.:

- 14 gezinnen M.M. (TAMAELA);
- 16 " B.P. (MANUSAMA);
- 4 " C.R.A.M.S. (POLHOUPESY);
- 7 " pro R.I. (Indo. nationaliteit);
- 7 " ex M.M., hebben TAMAELA en de M.M. afgewezen (thans onafhankelijk);
- 6 " staan geheel los van de Molukse gemeenschap en wonen ook op zichzelf tussen de Ned. gemeenschap

Opgemerkt zij dat de Molukkers behorend tot de C.R.A.M.S. nimmer enige moeilijkheid veroorzaken en in hun houding en gedrag opvallend gunstig afsteken bij de overige Z.-Molukkers. Te Nijverdal bestaat een z.g.n. culturele groep, waarin Molukkers van alle groeperingen prettig samenwerken.

COMMISSARIAAT VAN POLITIE TE BREDA

ter attentie van de heer

1097595
datum 11 JULI 1972 b
d

AAN de binnenlandse veiligheidsdienst,
Pr. Kennedylaan 23,

TE 's-GRAVENHAGE.-

UW BRIEF:
ONDERWERP

BREDA, 10 juli 1972.
No.

Hierbij gelieve U aan te treffen een fotocopy van een pamflet, dat aan diverse adressen in de Ambonezenwijk te Breda per post is toegezonden.

De brief is op zaterdag, 8 juli 1972 te Breda gepost en bevatte geen afzender.

De Commissaris van Politie,

1097595

LAND- LOT- EN STRIJDCENOTEN!!!

LANDGENOTEN, BEGRIJP EN BESEF, DAT NU DOOR MIDDEL VAN DEZE STICHTING DE CRM WEER EEN STAP DICHTER BIJ HET ALOM BEKENDE DOEL IS N.L. HET ASSIMILEREN VAN HET MOLUKSE VOLK! DEZE INSTANTIES (STICHTINGEN) ZIJN LOKMIDDELEN VAN DE CRM OM NIET ALLEEN HET MOLUKSE VOLK TE ASSIMILEREN MAAR OOK OM ONS VOLK TE VERNIETIGEN! WANNEER WIJ EN VOORAL DE MOLUKSE JONGEREN NIET OP ONS HOEDE ZIJN, ZAL DE VERNIETIGINGS-PROCES VOLTOOID WORDEN! WAT KAN EEN KLIK ALS DE CRM VOOR HET MOLUKSE VOLK DOEN??? NIETS, ABSOLUUT NIETS! WIJ WILLEN NIET OPGENOMEN WORDEN IN DE NEDERLANDSE SAMENLEVING! DE CRM ZORGT ERVOOR DAT ONS VOLK IN DE NEDERLANDSE SAMENLEVING WÖRD OPGENOMEN! BESCHOUW DEZE STICHTING NIET ALS EEN STIMULATOR VAN ONZE VRIJHEIDS-IDEAAL. HET IS ALLEEN EEN POGING OM ONS VOLK TE VERTRAPPEN, ONDERDRUKKEN EN VERKRACHTEN! INU DEZE STICHTING ER IS, IS IEDERE HANDELING DIE DE CRM ONDERNEEMT WAARBIJ MOLUKKERS BETROKKEN ZIJN AL EEN VAN DE VELE VERNIETIGINGS-POGINGEN, LATEN DE LEIDERS VAN DEZE STICHTING A.U.B. HUN OGEN OPEN HOUDEN VOORWAT DE CRM IN DE TOEKOMST VAN PLAN IS!!!

IN HET VERLEDEN ZIJN AL DIVERSE LEIDERS VAN ONS VOLK DOOR DE CRM OP EEN ZODANIGE MANIER BEDONDERD DAT ZIJ OP HET LAATST SLAAF WERDEN VAN DE CRM, ONZE LEIDERS WERDEN OPGEDRAGEN OM HET VUIJLSTE WERK TE DOEN WAT ER MAAR IS! NOGMAALS, LAAT JE NIET AFSCHEPEN DOOR DE NEDERLANDSE OVERHEID, VOLK EN REGERING! WEES KEI HARD, WANT EENS ZAL HET IDEAAL, EEN VRIJE RMS, VERWEZENLIJKT WORDEN!!!!

IK DOE HIERBIJ EEN BERDEP OP ALLE MOLUKSE JONGEREN!!!!
LATEN WE SAMEN EEN FRONT VORMEN EN DE RADICALE, LINKSE REVOLUTIONAIRE WEG KIEZEN! WANT ALLEEN DOOR MIDDEL VAN GEWELD KOMT DE RMS VRIJ EEN GEZAMENLIJKE FRONT, DIE TOT DOEL HEEFT EEN VRIJE RMS ALLEEN DOOR MIDDEL VAN GEWELD TOT STAND WIL. LATEN KOMEN KIJK NAAR DE ANDERE ONDERDRUKTE VOLKEREN IN DE WERELD. ZIJN DIE NIET VRIJ GEKOMEN OMDAT ZIJ EEN GEWAPENDE REVOLUTIE GEVOERD HEBBEN?? ZIJN DIE NIET VRIJ GEKOMEN OMDAT ZIJ DE REGERING DIE HEN VERKRACHTEN OM-
VEE WIERPEN??

NOGMAALS, WEES PARAAT EN LAAT JE NIET BEDONDEREN DOOR EEN KLIK VERKRACHTERS! DE ONDERDRUKTEN MOETEN DE ONDERDRUKKERS VERNIETIGEN! HET MOLUKSE VOLK ZAL VRIJ KOMEN!!!

MENA MURIA
ALLE MACHT AAN HET MOLUKSE VOLK!!
ALLE MACHT AAN DE ONDERDRUKTE VOLKEREN!!

F

ACD	1099179	b =
datum	26 JULI 1972	d =
CO		

RAPPORT VAN C

25 juli 1972.

AAN : CFO

NR. : 16.531

BETR. : Projectgroep Zuidmolukkers - Sociale Academie
Rotterdam

Van
navolgende vernomen.

werd op 19.6.72 het

Een aantal studenten aan de Sociale Academie te Rotterdam heeft zich uit hoofde van hun studie geïnteresseerd voor het Molukse probleem in Nederland. Zij vormden destijds een "projectgroep" die tot doel had studiemateriaal te verzamelen o.m. afkomstig uit Molukse bron zoals BP en andere organisaties. Deze projectgroep bestond toen (uiteraard) uitsluitend uit studenten van de Soc.Academie.

In de loop der tijd zijn de deelnemers aan deze projectgroep zich anders gaan opstellen en wel in die zin, dat zij zich politiek betrokken zijn gaan voelen met het Molukse probleem en uitgaande van hun eigen politieke standpunt hierbij actief zijn.

Bedoelde studenten bleven verenigd in de "projectgroep", die echter een eigen politiek leven is gaan leiden en derhalve niet meer is te beschouwen als een studiegroep.

Gezien de politieke aspiraties van de leden moet de projectgroep gezien worden als Marxistisch. In haar theorieën ter oplossing van het Molukse probleem, wordt geweld als één der middelen geoorloofd en zelfs noodzakelijk geacht.

De projectgroep zoals die thans is, heeft ook leden (Nederlanders en Molukkers) die niet studeren aan de Soc.Academie.

De Projectgroep tracht de jongere Molukkers te beïnvloeden. Hiertoe brengen leden van deze projectgroep bezoeken aan Molukse woonwijken en oorden, waar dan discussies worden

uitgelokt met de bedoeling uit de deelnemers beïnvloeden en gelijkgestemden te bundelen tot zg kernen. Zo bestaat er onder de Molukkers in Zeeland een dergelijke kern.

F

NO	1.110.880
datum	12 SEP 1972
CO	

RAPPORT VAN C

12.9.72

AAN : CFO

Nr. : 16.773

Betr.: Keiëse gemeenschap.

Van _____ werd op 18.8.72 vernomen dat het aantal pro-RI ingestelde Keiezen terugloopt. Aanleiding hiertoe is het niet nakomen van door de RI gedane beloften inzake terugkeer en opbouw van de Kei-eilanden. Onder de Keiezen zijn momenteel vier stromingen nl.

- a. voorstanders van een onafhankelijk Nieuw-Guinea waartoe de Kei-eilanden behoren.

- b. voorstanders van het opgaan in de RMS

- c. voorstanders voor terugkeer onder Indon. bewind

- d. een groep die een afwachtende houding aanneemt, z.g. neutralen.

MP.

R

ACD	1.113.144
datum	2 OKT. 1972
OO	b — d —

RAPPORT VAN C

AAN : CFO

Nr. : 16.893

2.10.1972

Betr.: Molukse kerk.

Op 23.8.72 werd van de Hr.

(pol. ID-GP Assen) het

navolgende vernomen.

Ds. METIARY deed de mededeling dat op 8 aug. '72 te Utrecht een bijeenkomst was geweest van voorgangers van de Molukse kerk in Nederland.

Deze bijeenkomst had tot doel, de mogelijkheden af te tasten om te komen tot herstel van de eenheid van de Molukse kerk en werd o.m. bijgewoond door twee Molukse predikanten uit Indonesië, die voor korte tijd in Nederland waren.

Voorts vertelde METIARY, dat de collecte die t.b.v. de Molukse kerk gehouden wordt in verschillende plaatsen in Nederland tot dan toe een bedrag van f 150.000,- had opgebracht. Men hoopte dat deze collecte uiteindelijk f 500.000,- zou opbrengen.

MP.

A

ACD 1.115030
datum 17 OKT. 1972
CO
b. _____ d. _____

RAPPORT VAN C.

Aan : CFO

No. : 17.008

17.10.1972

Betr.: Z.M.-woonwijk Souburg.

Van _____ werd m.b.t. de Z.M.-woonwijk te Souburg op 19-9-1972 vernomen dat in bedoelde wijk het R.M.S.-ideaal nog sterk leeft. E.e.a. blijkt o.m. uit de diverse R.M.S.-leuzen welke op de muren zijn geschreven. Voorts zijn vrijwel allen aanhanger van MANUSAMA. TAMAEELA heeft een klein aantal sympathisanten, meest pella-genoten. Deze groep die hier niet openlijk voor uit durft te komen bezoekt wel de elders in Nederland gehouden bijeenkomsten van de M.M. Op kerkelijk gebied is er onder de Z.M. in die wijk echter wel een duidelijke scheiding. Van de Geredja Kristen Maluku Selatan welke onlangs o.l.v. ds. _____ van de G.I.M. is afgescheiden, heeft zich thans een zekere _____ met 20 gezinnen losgemaakt. Zowel _____ als _____ beweren de werkelijke G.K.M.S. te vertegenwoordigen.

E

ACD 1.115.275
datum 19 OKT. 1972
CO
b. _____ d. _____

RAPPORT VAN C

AAN : CFO

Nr. : 17.016

18.10.1972

Betr.: Molukse jongeren.

Op 18.9.72 werd

het navolgende vernomen.

De actie Wassenaar heeft aanvankelijk gesproken tot de verbeelding van de jongeren. Zij hoopten, dat hierdoor het oog op het RMS-probleem was gevallen.

Al gauw bleek echter, dat in feite geen enkel resultaat was bereikt welk het RMS-probleem naar een versnelde oplossing zou leiden.

Ook bleek dat de Molukse leiders, ondanks hun toezeggingen in deze, geen politiek gebruik konden maken van de Wassenaar affaire en derhalve alles bij het oude bleef.

Dit alles heeft vele jongeren tot nadenken gebracht waardoor zij tot de conclusie kwamen dat het geen zin heeft om actief te zijn in een beweging die toch niet bij machte is ~~aan~~ het RMS-idee te verwezenlijken. Bij een groot aantal jongeren leidde dit tot passiviteit t.o.v. hun RMS-beweging (BP en MM). Ook de deelnemers aan de Wassenaar overval waren teleurgesteld en hebben zich feitelijk afgewend van de groepering waartoe zij behoren.

Gesteld kan worden, dat onder de jeugd, het idee veld wint, dat hun generatie geen souverain RMS zal meemaken. En dat de consequentie hiervan is dat zij Nederlandse ingezetenen zullen blijven en daarom (ten minste) rekening zullen moeten houden met de wetten en normen van de Nederlandse maatschappij. Dit, om zich zelf niet "buiten spel" te zetten.

Dit is dan ook de reden dat er in het afgelopen jaar gesproken kan worden van rust onder de Molukkers.

Men heeft ingezien dat agressiviteit en het forceren van wanordelijkheden op den duur op hen zelf terugslaan.

Uit de jongeren zelf opkomende ontstond het streven naar rust, orde en vredelievendheid. Maar ook van buitenaf werden de jongeren beïnvloed en wel speciaal door de "Jesus People Movement" van Johan MAASBACH.

Vooraf het laatste jaar heeft deze Christelijke beweging gewerkt onder de jongere Zuidmolukkers en met succes.

Een groot aantal van hen heeft zich bij deze beweging aangesloten en wel speciaal in de concentraties te Vaassen, Wierden, Nijverdal, Moordrecht. Zij zijn herkenbaar doordat zij bij wijze van groet een V-teken vormen met de wijs- en middenvinger van de rechterhand. Dit gaat samen met het uitspreken van het woord "Peace".

ACD 1129969
datum 29 FEB. 1973
CO
b.

RAPPORT VAN C.

Aan : CFO

No. : 18021

22-2-1973

Betr.: Actie van Zuid-Molukkers in Leerdam.

Bijl.:

Op 12-1-1973 werd van G.P.-Leerdam, Insp. , het volgende vernomen.

In de nacht van 5 op 6-1-1973 werd het interieur van het nieuwe wijkgebouw van de Zuid-Molukse gemeenschap "Pohon Tjengké" door onbekenden zwaar beschadigd

De schade wordt geraamd op ca. f 12.000,--.

In een tafelblad stonden enkele woorden gekrast t.w. R.I. Boend of: Boenoe (n.b.: Boenoeh = moorden, vermoorden, doden), Viva R.M.S.

De in het clubgebouw aanwezige vlag van de R.M.S. werd besmeurd Aangenomen mag worden, aldus relatie, dat het hier gaat om een daad met een politieke achtergrond en dat dit het werk is geweest van Zuid-Molukkers.

Volgens relatie was het al tijden opvallend rustig in de Molukse gemeenschap in Leerdam.

ACD 1129972
datum 23 FEB. 1973
CO
b. — d. —

RAPPORT VAN C

AAN : CFO

NR. : 18027

22-2-1973

BETR.: Gevechtsopleiding Molukkers

Op 31.1.73 werd van de heer
vernomen.

RP Assen, het navolgende

heeft zich laten ontvallen
dat een honderdtal Molukkers een gevechtsopleiding ont-
vangt in een der Oostbloklanden.
De eerste opgeleide groep zou binnenkort in Nederland terug-
komen.

De Haag
- 1 -

ACD	1139211
datum:	14 MEI 1973
CO	
b.	d.

Verbinding no: 12.

1 mei 1973

Doss.: 170/217.

Onderwerp: Betoging van Zuid-Molukkers.

Op dinsdag 17 april 1973 te omstreeks 12.45 uur bezetten tien Zuid-Molukse jongeren het eilandje gelegen in het midden van de z.g. hofvijver te 's- Gravenhage.

Even tevoren waren zij in drie door hen meegenomen rubberboten naar het eilandje geroeid en plaatsten aldaar twee spandoeken met de opschriften: Wassenaar was maar een voorproefje " en " Liever doodvechten dan 23 jaar bezet Vaderland ". Tevens werd de vlag van de R.M.S. gehesen.

De stalen brandweerboot die in het water lag gemeerd aan de zijde van Het gebouw van de Eerste Kamer werd door hen naar het eilandje gebracht.

Gedurende de bezetting bevond

zich op het beschulpte pad van de Lange Vijverberg alhier.

Omstreeks 19.00 uur verliet de groep het eilandje en begaf zich naar de zijde van de Lange Vijverberg. Aldaar werden zij door de Gemeentepolitie van 's- Gravenhage aangehouden. Zij werden geverbaliseerd t.z.v. artike 461 van het Wetboek van Strafrecht.

De namen van de betrokkenen zijn als volgt:

Het geheel had een ordelijk verloop. Van de zijde van het publiek was nagenoeg geen belangstelling.

Naar aanleiding van en betrekking hebbende op bovenvermelde betoging werden terzake van samenscholing op de Lange Vijverberg alhier aangehouden door de Gemeent politie alhier:

Einde.

ACD 7.142.235
datum 6 JUNI 1973
CO
b. _____ d. _____

RAPPORT VAN C

AAN : CFO

Nr. : 18.940

6.6.73

Betr.: Molukkers te Vaassen.

Van
navolgende vernomen.

werd op 16.5.73 het

De Molukse gemeenschap te Vaassen bestaat uit verschillende stromingen, t.w.:

70% MM.

10% BP.

10% Badan Perintis

10% diversen (RI-nat., Ned. nat.; geen bemoeienis met groeperingen)

MP.

B

ACD	1.144.817
datum	2 JULI 1973
CO	
b.	_____
d.	_____

2-7-73

RAPPORT VAN C.

Aan : CFO

No. : 19.060

Betr.: De organisatie "Maur o Faut".

Van _____ werd op 4-6-1973 het
navolgende vernomen.
Naar aanleiding van diverse uit de Kei-eilanden ontvangen
verzoeken om zowel financiële als materiële steun, hebben de
Keiezen in Nederland een organisatie in het leven geroepen
welke zich bezig zal gaan houden met de opbouw van de Kei-
eilanden.
In deze organisatie, welke is genaamd "Maur o Faut", hebben
de navolgende personen zitting in het bestuur:

F

ACD	1146729
DATE	17 JULI 1973
CO	
D.	_____
c.	_____

RAPPORT VAN C

AAN : CFO

NR. : 19.248

16.7.1973

BETR.: Plannen voor een tweede "actie Wassenaar"

Op 27.6.73 werd van ID-Culemborg het
volgende vernomen:

Relatie vernam dat Zuidmolukkers
plannen beramen voor een tweede actie op Wassenaar.
Onder de Zuidmolukkers worden de laatste tijd gelden
ingezameld om wapens aan te kopen.
De diefstal van een schrijfmachine en een stencilmachine
benevens een bedrag van f 700,-- uit het cultureel
centrum van de Zuidmolukkers te Culemborg
zou hiermee ook te maken hebben.
De gehele organisatie zou in handen zijn van de Zuid-
molukkers te Moordrecht.

ACD

117703

datum 05 APR 1974

CO

b. _____ d. _____

C ( ) nr.: 74/684

d.d. 5-3-1974

Aan : CFO

Betreft : Keiezen te Nistelrode-.

Bijl.:

Van dhr. _____, plv. post cdt. RP. Nistelrode,
werd op 5-3-74 het volgende vernomen.

De Keiezen in Nistelrode zijn over het algemeen pro-Indon. Dit was hem gebleken uit het feit dat er vrijwel in iedere woning een foto van van pres. SUHARTO hangt. Voorzover bekend doen zij niet aan politiek, de in twee groepen verdeelde Keiezen hebben het n.l. te druk met zich zelf. Er is reeds een geruime tijd een onderlinge strijd om het leiderschap in Nistelrode.

AURORA dd. 4-5-1973

1. Zuid-Molukkers

PH.C deelt het volgende mede; CFO vernam gisteren bij de politie Groningen omtrent een bericht dat op een bijeenkomst van Zuid-Molukker op 27 april in Noord-Smilde plannen voor verschillende acties waren beraamd, o.m. een overval binnenkort op een munitiedepot. Dit bericht ook aan de CRI gezonden.
Er wordt overleg gepleegd omtrent de evaluatie.
